

Oázis

A Magyar Schönstatt Család és Ifjúság lapja

Mindennapi gubancok

Csomóoldó Boldogasszony

A jelenlét kegyelme

Hullámvasút

Hűségriadó

Eloldozva

2018/1

KÁPOLNAÜNNEP 2018

A Magyar Schönstatt Család szeretettel hív és vár Óbudavárra, 2018. április 22-én, vasárnap az óbudavári schönstatt kápolna felszentelésének 13. évfordulója alkalmából tartandó ünnepeire.

- 9.00–10.00 Érkezés, regisztráció
- 10.00–10.30 Zenés ráhangolódás a szentmisére
- 10.30 Szentmise Takáts István atyával
Szentmise után zenés áhítattal
Máriát köszöntjük
- 12.30 Ebéd
- 14.00 Gyermek átadása
a gyerekfoglalkoztatónak
- 14.30 Gertrud Mária Nővér előadása
- 16.00 Záróima, elkészítés

Részvételi szándékotokat kérjük, jelezzétek a db.schoenstatt.hu címen!

ELŐADÓKÉPZŐ

A vihar lecsendesítése

Újra eljött hát a nyár,
lakókocsi várva vár.
Jól bevált a Caravan Camping,
nem kell magunkkal vinni semmit.
A kisbusz mégis tele lett,
örültek a gyerekek.
Korán reggel elindultunk,
Karlovacig csak gurultunk.
Alagutat számlálgattunk,
a sötétben sikítoztunk.
Hegyre föl és völgybe le –
a hűtővíz megelégte...
Megálltunk az autópályán,
nagy volt már a meleg,
bugyogott a hűtővizünk
nem tetszetős helyen.
Mitévők is legyünk mostan?
– tanakodtunk riadtan,
a csomagokat kipakoltuk
egymás mellé sorjában.
Ég felettünk, föld alattunk,
de máris jött a segítség:
narancssárga autóval a
közútfelügyelőség.
Pogacsics Pista jelentette:
„kaput motor, trailer kell”
– telefonon beszélhettünk
németül egy emberrel.
Számolgattunk, alkudoztunk
– ide bizony sok pénz kell,
Nem akartuk elhinni,
hogy máris füstbe ment a terv.
Hűtővizet nézegettük
– az még mindig bugyogott,
eközben az egyik gyermek
szép csendesén zokogott.
Újabb telefonok özöne,

de abban sem volt köszönet.
Ima röppen, áldás hullik
– az eső csak potyogott,
a mi emberünk hirtelen
az olajsintre mutatott:
töltöttünk még olajat bele
(persze, volt benne elég),
de ettől a mozzanattól
fellobbant a remény.
„Autoistgut-gehenlangsam!”
– kaptuk a jó tanácsot
Pogacsics Pistától,
és egy telefonszámot.
Nem kell szervíz, nem jön trailer
– a kisbusz is megijedt,
ettől kezdve egész úton
nem forralta a vizet.
A hűtővíz tartályban
a vihar lecsendesült,
a hála és békesség
a lelkekben elterült.
A hirtelen csodától
a szívünk katakol –
KI EZ, KI MÉG A HŪTŐVÍZNEK
IS PARANC SOL?!

Tartalom

Örömvadászat	3
Esszé	5
Életünkben	9
Kentenich atya	42
Gólyahír	44
A Pápara figyelünk	45
Emlékezzünk	46
Oázis konyha	48
Van/Nincs boruk!	50
Gyerekszám	51
Gyermeknövelde	52
Hírek	55
Fiatalok Oázisa	60

Jelenlegi számunk házigazdája az **Óbudavári Régió** volt, köszönjük a munkájukat!

Őket a **Budapesti Régió** követi. A következő Oázis központi témája az **Szexualitás, intimitás, tisztaság.**

Lapzárta: **2018. május 1.**

Várjuk a témához kapcsolódó írásaitokat az oazis@schoenstatt.hu címre!

ISSN 2063-0441

OÁZIS 2018. április, XXVIII. évf. 1. (89.) szám, a Családok a Csaláért Egyesület (Magyar Schönstatt Családmozgalom) lapja. Megjelenik negyedévenként. Felelős kiadó: az Egyesület elnöke, 8272 Óbudavár, Kistelek u. 2. Tel.: 06-87/655-014, info@schoenstatt.hu, www.schoenstatt.hu/oazis

- Főszerkesztő: Endrédy Pisti és Orsi
- Készítették: Andai Anikó és Zsolt, Bodó Rita és Marci, Bruno Mucha, Czigányik Zsolt és Anna, Csabai Gábor és Márti, Csermák Kálmán és Alice, Endrédy Pisti és Orsi, Eszéki Beáta, Gertrúd-Mária Nővér, Gyuk Balázs és Katus, Gyuk Bendegúz, Gyuk Csenge, Hajdúné Ági, Kalicz Péter és Bori, Kentenich atya, Komáromi Mari, Kovács Filó, Lázár Ádám és Sonja, Lippai Judit, Mészáros Zsuzsa, Szelestei Gábor, Szelestei Flóra, Tilmann atya, Török Péter és Orsolya, Oszoli Dénes, Ozsvári Imri, Vidra Zoli és Rita, közösségünk tagjai, a fiú- és lánymozgalom tagjai, és még sokan mások.
- Szöveget gondozta: Heiszer Erika, Radnai István és Márti, Schumicky Ildikó
- Képszerkesztő: Joó Enikő, Lőw Helga • Grafika: Laza Dominika, Ozsvári Imri
- Tipográfia: Heiszer Erika és Csaba • Nyomás: cmyk Press

Az Oázis évente négyszer jelenik meg. **Éves költsége (postaköltséggel) 1500 Ft.** A költséget adományokból, illetve díjazás nélküli munkavégzés útján teremtjük elő. Kérjük, hogy **ezzel az összeggel támogassátok az Egyesület 73200134-10000434 számlaszámát!**

Hétköznapijaink mint hullámvasút

Miert szállunk fel önként a hullámvasútra, sőt még fizetünk is érte? A kíváncsiság és az izgalom élvezete nagyobb, mint a magasságtól, a sebességtől, a szabadesés pillanataitól való félelem.

Amikor hétköznapijainkat hullámvasútként jellemezzük, akkor sem csak negatív dolgok jutnak eszünkbe. Egy egészséges adag izgalom és feszültség hozzátartozik az életminőséghez. Az életben is megmászunk néha hirtelen felbukkanó magasságokat, és élvezzük az elénk táruló látványt. Máskor meredeken lefelé haladunk. Van, hogy olajozottan zajlik minden, fantasztikusan érezzük magunkat, de a következő pillanatban történik valami, ami felborítani látszik mindezt. Aztán mégis újra felfelé visz az út. Bizonyos életszakaszokban annyira felgyorsul minden, hogy az ember úgy érzi, menten kisodródik. Valóban vannak hasonlóságok életünk és a hullámvasút között. De míg a hullámvasút esetében megvannak a pontos biztonsági előírások, és mi magunk dönthet-

jük el, hogy mikor szállunk fel, és mikor inkább nem, az élet hullámvasútján egyszerűen fent ülünk. Nincs garancia arra, hogy – mint hullámvasutazás esetén – ép bőrrel megússzuk. Attól függően, hogy milyen gyorsan követik egymást

az események, lehet, hogy nehéz lesz megőrizni belső egyensúlyunkat. Kizökkenünk a kerékvágásból, „lelki szédülés” tör ránk. Nyugtalanává válunk, bizonytalanság, szétszórtság, megfogalmazhatatlan félelmek kerítenek minket hatalmukba.

Egyéni egyensúlyszint-mérőnk

Mindegyikünknek egyéni lelki egyensúlyszint-mérője van. Aszerint, hogy milyen típushoz tartozunk, ugyanaz a helyzet hathat ránk pozitívan, ösztönzően, vagy éppen beleszédülhetünk. A tevékeny embert, aki állandóan mozgásban van és fáradhatatlanul aktív, a szokatlan kihívások felébresztik, kivirágzik tőlük, míg az, akinek szüksége van a rendre, a kiszámíthatóságra és az áttekinthetőségre, ezáltal könnyen kizökken nyugalmából.

Neki az segít megtartani egyensúlyát, ha be tudja osztani az idejét, előre meg tudja beszélni dolgait. Akinek erős lelki radarja van a külvilág felé, annak lelki egyensúlyja elsősorban azon múlik, hogy kapcsolataiban „működik-e

a kémia”. Konfliktusok, tisztázatlan helyzetek ezt a típust lelkileg tartósan megviselik. Akik inkább flegmatikusak, azok akkor tudják legjobban megőrizni belső egyensúlyukat, ha nem nehezedik rájuk nyomás, hanem mindennapjaikat

A döntő fordulat bensőnkben akkor következik be, ha lelkünk mélyén rátalálunk a szeretetre mint súlypontra...

nyugodtan alakíthatják és élvezhetik, ha egyszerűen félbe hagyhatják azt, ami nem megy. Ez az életmód ugyanakkor kibillenti egyensúlyából a tevékeny vagy a mindent következetesen eltervező típust, mert mindkettő erősen eredménycentrikus. Ebből az is következik, hogy a különböző „egyensúlyi feltételekkel” rendelkező emberek együttélésének is megvannak a nehézségei. A típuson túl mindegyikünknek megvan a maga személyes „egyensúly-összetétele”, amelylyel tisztában kell lennie. Ebből adódik, hogy a lelki egyensúlygyakorlatokat sokkal nehezebb az egyénre szabni, mint a fizikaiakat. Mégis létezik egy alapprogram, amely mindenkire specifikusan beállítható.

Belső súlypontunk, avagy mire tanít a keljfeljancsi

A fizikai egyensúly a lelki egyensúly tükrösképe lehet: dinamikus dolog, minden mozdulatnál újra meg kell találni. Aki mereven tartja magát, könnyen izomgörcsöt kaphat. Hasonló érvényes

a lelki egyensúlyunkra is: állandóan változik, minden pillanatban újra meg kell teremteni. Ebben mindenekelőtt a személyiség mélyén rejlő súlypont játszik fontos szerepet. Ezt egy egyszerű játék, a keljfeljancsi segíthet megérteni: akár-hogyan mozgatjuk vagy nyomjuk le, a keljfeljancsi rögtön újra felegyenesedik. Ennek oka, hogy belsejében nagyon mélyen van a súlypontja. Helyzetének bármilyen változása tehát azonnal megemeli ezt a súlypontot, de mivel a nehézségi erő rögtön újra lefelé húzza azt, a keljfeljancsi magától feláll. Ezt a képet alkalmazhatjuk a lelki életünkre is. Kentenich atya gyakran hangsúlyozta, hogy a szeretet az a nehézségi erő, amely vonz minket. Ahol érvényesül a hatása, ott sok minden könnyebbé válik. A szeretet a sötétséget fényességgé változtatja, a szeretet még a szenvedést is könnyebbé teszi – mondja egy dal. De ahhoz, hogy mindig ez az erő vonzzon minket, s mindig újra „fel tudjunk egyenesedni”, személyiségünk mélyén is a szeretetnek kell a középpontban lennie. Ha reálisan tekintünk az életünkre, ezen a ponton egy problémába ütközünk: társadalmunk egészen más értékeket helyez a középpontba, pl. a jólétet, a felemelkedést, az elismerést, a teljesítményt, a szórakozást. Attól függően, hogy milyen erősen hagyjuk magunkat befolyásolni általuk, könnyen elveszíthetjük lelki egyensúlyunkat. Kentenich atya „halhatlan mértékű egyensúlyzavarról” beszél, amikor a mai kor és lélek állapotát jellemzi. Ez a zavar „végtelenül nagy labilitásban, gyökértelességben, otthontalanságban nyilvánul meg... Ezért a ma embere bizonytalanokodik, kapkod,

túlzásokba esik, ide-oda botorkál” (J. Kentenich). Kentenich atya elismeri, hogy nagyon drasztikusan fogalmaz, de így akarja világossá tenni, hogy merre tart az a világ, amely elszakad Istentől, Teremtőtől. A döntő fordulat bennünkben akkor következik be, ha lelkünk mélyén rátalálunk a szeretetre mint súlypontra, s abba kapaszkodunk. Ez keresztény utunk nagy ajándéka, a keresztség nagy ajándéka: Isten szeretetéből lélekben újjászületünk. Jézus Krisztus befogad minket. Benne Isten szeretett gyermekeivé válunk, aki az Ő Atyja és a mi Atyánk. A Szentlélek, aki az Atya és a Fiú közti szeretet, működni kezd bennünk. Megismertet Istennel, a mi Atyánkkal, mindig újra szánkba adja a gyermeki megszólítást: „Abba” – apuka (vö. Róm 8,15) –, általa tudjuk személyesen átélni, hogy milyen mélyen ismer és szeret minket az Atya.

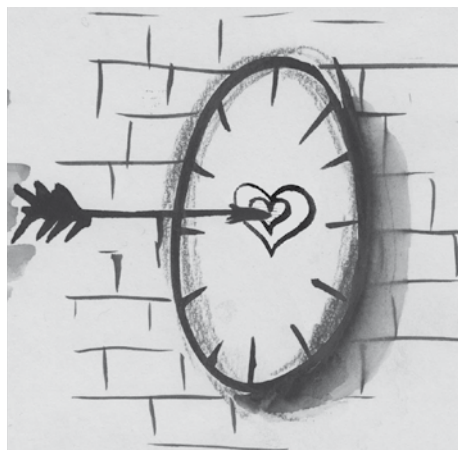
Dinamikus egyensúly a szeretet által

Ez a tapasztalat lelkileg könnyeddé – gyermekien könnyeddé – tesz, lehetővé teszi azt is, hogy örömmel tekintsünk új szituációk és kihívások elé. Aki nem vagy csak kevésbé tapasztalja meg ezt a mélyben lévő kapaszkodót, az küzdhet bármennyit az életben, lelki egyensúlya mindig veszélyben lesz. Egy sokat tapasztalt tanácsadó a következőt mesélte: „Nemrég találkoztam egy fiatal nővel. Jól nézett ki, kedves volt, közlékeny. Beszél a munkájáról, a sikereiről. Az volt a benyomásom, hogy elégedett az életével és boldog. Egy idő után hátrádóltam, néztem ezt a nőt, és hirtelen támadt csodálkozással azt gondoltam: »Édes Istenem, ez most tényleg egy olyan ember,

akinek nyilvánvalóan nincs szüksége rád ahhoz, hogy boldog legyen. Nélküled is boldogul, nem hiányzik neki semmi.« Még be sem fejeztem ezt a belső monológot, mikor váratlanul sírva fakadt. Aztán elmesélt valamit, amitől nagyon szenvedett, amivel nem bírt megbirkózni. Nem volt olyan boldog, amilyennek mutatta magát. Éreztem, hogy életéből hiányzik a Lényeg.” Az élet lényege, a szeretet. Az emberi szeretet elmúlhat. Isten szeretete soha. „Isten szeret, akkor is, ha testileg kezdettől fogva csúnya vagyok, vagy ha csúnya lettem” – hangsúlyozza Kentenich atya. „Lehetek szegény vagy megvetett, nem tesz semmit. Hiszen Isten gyermeke vagyok” (J. Kentenich). Ezt röviddel a dachau koncentrációs táborból való elbocsátása után mondta. Ott megtapasztalta, milyen rettenetes az ember számára, ha elszakad önbecsülésének e legmélyebb gyökerétől. Gyakran rámutatott: az az ember, aki engedi, hogy élete középpontjában Isten és az Ő szeretete legyen, mindig nyugodt és kiegyensúlyozott. Az biztonságban érzi magát. Ez a tapasztalat „döntő fontosságú az életünk, lelki életünk, de testi és szellemi egészségünk szempontjából is” (J. Kentenich).

A hétköznapi hullámvasútja mint „terhelési próba”

Még ha hisszük is, hogy Isten szerető Atya, és Krisztus a szívünkben van, akkor sem olyan könnyű érzékelni ezt az erőt a hétköznapi hullámverései közepette. Egy félállásban dolgozó édesanya például délben hazaérkezik. Épp csak annyi ideje marad, hogy a gyerekeknek megfőzze az ebédet. Lé-

lekben még a kolléganőjével folytatott beszélgetésnél tart, akinek nagy nehézségei vannak a házasságában, amikor berontanak a gyerekek. A kislánynak hullanak a könnyei a rossz jegy miatt, amelyet ma kapott, először meg kell vizsgáltatnia őt. A kisfiú emiatt elhanyagolva érzi magát, és duzzog. Az asszony tudja, hogy ebéd után jön el számára az abszolút mélypont. Régebben jót tett neki, ha ilyenkor tíz percre felrakta a lábát, és átlapozta az újságot. De ez az idő elmúlt. Vinni kell a gyerekeket különórára. Aztán még gyorsan bevásárolni, mielőtt a kicsiért megy. Így pereg tovább a nap, megállás nélkül, mint egy film. Amikor este tíz óra körül akad egy kis ideje, hogy a két napja megszáradt ruhát kivasalja – s végre egyedül marad a gondolataival –, eszébe jut, hogy megint elfelejtett időpontot kérni a fogorvosnál. Már három hónapja kontrollra kellett volna mennie, de egyszerűen nem volt rá ideje. Megcsörren a telefon, az édesanyja hívja. Némi neheztelés van a hangjában: rég nem jelentkezett már a lánya... Egy átlagos nap! Mindegyi-

künk hozzá tudná tenni a maga tapasztalatait. A hétköznapiok állandóan elterelik a figyelmünket a lényegről, ha nem építünk be megfelelő biztosítékokat. Egy üzemgazdász, hét, abban az időben öt és húsz év közötti gyermek édesanyja, aki elkötelezett a családpolitikában is, egyszer elmesélte, hogyan biztosítja azt, hogy mindig visszataláljon a lényeghez: „Számomra nagyon fontos, hogy Isten legyen életem alapja. Ha nagy rajtam a nyomás (sok a méreg, a probléma, nem értenek meg), segít, ha lélekben kicsit visszavonulok. Félreleteszem, ami nyomaszt, ráhagyatkozom Istenre. Megkeresem a legfontosabbat. Isten a legfontosabb. Olyan, mintha ilyenkor azt mondaná: »Vedd észre, hogy valóban tartalak.« S meg is tapasztalom, hogy minden helyzetben megtart és hordoz. Kérdezek is: »Istenem, mit akarsz most tőlem?« Ez nem feltétlenül egyszerű, ilyenkor nagyon őszintének kell lennem. Isten az életem alapja: ez a legfontosabb számomra.»

Ahol az Isten szeretetébe vetett bízalom növekedik, ott biztos talajon nyugszik lelki egyensúlyunk. Ezért Jézus számára az a legfontosabb, hogy mélyen belénk plántálja ezt az életérzést. Izgalmas gondolat a Miatyánkot a lelki egyensúly intenzív kurzusaként tanulmányozni. Hat egyensúlygyakorlat rejtezik benne. Fedezzük fel őket!

(M. Nurit Stosiek, M. Gertraud Evanzin, Ursula-Maria Bitterli:

Egyensúlyban –

Hogyan egyensúlyozzunk a hétköznapiok hullámvasútján?

– szerkesztett változat)

Gubancaimtól eloldozva

Mindig is kedveltem a gordiuszi csomó történetét, amelyben Nagy Sándor úgy oldja meg a kibogozhatatlan csomót, hogy egyszerűen kettévágja a kardjával. Talán azért is, mert még soha az életben nem volt türelmem egyetlen gubanc kisimogatásához sem, cérna, fonál, szalag, kötélt – mind szakadt a kezem alatt.

Aztán lett egy csomóoldó gyermekem, aki elég türelmes ahhoz, hogy szinte csodával határos módon ki tudjon bogozni bármit, legyen az horgászdamil, varrógépcérna, telefontöltők összeakadt kábelei – az egész család hozzá fut szűkség idején...

Pár éve ajándékba kaptam egy kis képet a Csomóoldó Boldogasszonyról. A barokk kép ugyan nem áll különösebben közel az ízlésemhez, de az elnevezés a szívembe talált: pont egy olyan területen mutat rá a Szűzanya szakértelmére, ahol én különösképpen ügyetlen vagyok. Nagyon megörültem!

Persze rögtön láttam, hogy Hozzá nem (csak) holmi összegubancolódott madzaggal érdemes futni: a lelki és kapcsolati szálaimon lévő jókora kioldhatatlan bogok kicsomózásában is szakértő.

A húzós, sötét, depresszív december különösképpen alkalmas időszak arra, hogy a családban lévő összes feszültség veszekedésekbe torkoljon – a zsúfolt, rohanós napok után a szünet nálam általában rossz hangulatban telik, valahogy nem sikerül megérkezni az ünneplésbe, a pihenésbe. Azt szoktuk mondani

kesernyésen, hogy „lám, már nem volt semmi bajunk, hát csináltunk magunknak”, s mióta néhány kamasz is beszáll, az élet még gubancosabb lett. Idén ez egészen másképp alakult nálunk. Sikerült már néhány nappal a karácsonyi szünet előtt szabadságra menni, és másfél hetet otthon töltöttünk hatosban – semmittevéssel. Beszélgettünk, filmet néztünk, eszegettünk, társasoztunk, kártyáztunk. Hihetetlen, de senki nem ment el otthonról a dolgára (még szilveszterezni sem!), s ami még hihetlenebb – nem veszekedtünk! Pedig máskor egy összezárva töltött hétvége is elég ahhoz, hogy egymás torkának ugorjunk. Most egyszerűen nem volt se kedvem, se okom arra, hogy kibáljak, morgolódjak, sírdogáljak.

Nagy szerepe volt a jó hangulatban annak, hogy kilenc napon át napi kilenc órát aludtam. Nagyon jól éreztem magam már attól, hogy a családom megengedte ezt nekem, és én is magamnak!

Utólag be kellett látnom, hogy gyenge fizikumom és pszichikumom elfogadása bizony nem azt jelenti, hogy azt mondogatom: „elfogadom”, hanem konkrét, folyamatos tetteket. Az én esetemben elegendő alvást, időnként szakember látogatását, rendszeres tornát, megelőző vitaminok, szükség esetén gyógyszerek szedését. Legfőképpen pedig az Úristen karácsonyi ajándéka volt számomra ez az öröm-csomag, s a Csomóoldó Szűzanyáé!

Persze ez a karácsonyi szünet elmúlt – visszalopóztak a veszekedések, a kialvatlanságok, az, hogy a nagyok sosincsnek otthon, az, hogy tüskékre visszaszúrás-sal válaszolunk. De egy picit jobb lett otthon, és bármikor nagyon erősen föl tudom idézni azt az intenzív örömet, amikor csak élveztük az együttléteket és egymás társaságát. Megértettem azt is,

hogyan lán, milyen egyértelműen a gyerekneveléshez tartozik, ha teszek magamért. Már nem lelkiismeret-furdalással „veszem el” a napból a saját időmet, és a családi kasszából a költségeimet.

Január első napjaiban újabb csomagot kaptam örömből: a férjem befizetett egy négynapos szemlélődő lelkigyakorlatra. Itt első lépésként kiküldenek az erdőbe, csak hogy nézzünk, lássunk, élvezzük, örüljünk. Most látom, hogy számomra már az otthoni szünet a szemlélődő lelkigyakorlat előkészítő eleme volt! Sok sok örömet kaptam ettől a négy naptól is, amit az tett lehetővé, hogy a férjem szánt rá pénzt, és rengeteg áldozatot, amíg a távollétemben menedzselte a családot. Nyilván nekik is megérte, hogy egy kisimított, gubancaitól eloldozott édesanyát (és feleséget) kaptak vissza!

Hűségriadó

Öt éves házások voltunk, amikor férjem munkája miatt két kisgyermekkel külföldön töltöttünk két évet. Nagy izgalommal készültünk a számunkra addig ismeretlen országba, ahol előtte még turistaként sem jártunk.

Azt gondoltuk, hogy keresünk majd egy katolikus templomot, ott bizonyára találunk egy befogadó közösséget, s akkor máris otthon érezhetjük magunkat.

Minden nagyon szépen alakult: szép és kényelmes lakást tudtunk bérelni nyugodt környezetben, férjem munkahelye és kollégái segítőkészek voltak, szakmailag igen magas szinten álltak, férjemnek igazi szellemi oázist jelentett ez a közeg. Nagyobbik gyermekünk elkezdett óvodába járni, a kisebbikkel otthon voltam. Igen ám, de mégsem éreztem magam otthon... Nem voltak a közelemben azok az anyuka társak, akik-

Mástól a morzsányi szeretetet is nagynak tűnik, mert nem vártam el, hanem ajándékba kaptam.

kel Magyarországon együtt játszótéreztünk, akikkel együtt tologattuk a babakocsikban alvó gyermekeinket, akikhez át lehetett szaladni egy közös uzsonnára, akiket át lehetett hívni, hogy gyermekeink együtt játsszanak. Nem voltak kéznél a nagyik, nem voltak körülöttünk unokatestvérek, nem lovagoltatták térdükön a nagypapák a kisunokáikat... Minden olyan szép volt kívül, és én mégis olyan egyedül voltam belül. Hamar megtaláltuk a közelben lévő Magyar Intézetet, ahova egyre gyakrabban kezdtünk járni a különféle programokra. Sok kedves fiatal családdal találkoztunk. Nagy meglepetésünkre kiderült, hogy szép számú magyar család tartózkodik kint, akárcsak mi, a legtöbben munka miatt, átmenetileg éltek ott. Jó volt magyar szót hallani, beszélgetni. Az egyik anyuka ötletére egy baba-mama klubot indítottunk be a magyar anyukáknak hétköznapi délelőtt, heti egy alkalommal, ahol gyerekverseket, mondókákat, énekeket tanítottunk gyermekeinknek. Ezeket a délelőttökön nagyobbik gyermekünket sem vittük óvodába, hogy velünk lehessen, velünk tanulhassa a magyar kultúra gyökereit. Remek közösség alakult így, s azon kezdtünk ötletelni, hogyan találkozhatnánk még többet. Az egyik anyuka felvetette, hogy a férje túravezető volt Magyarországon, szervezhetnénk kirándulásokat felnőtteknek. Így alakult ki, hogy szombat délutánonként egy maroknyi sereggel (10-12 felnőtt) elkezdjük felfedezni a vidéket. Úgy gondoltam, hogy mivel egész héten én vagyok a gyerekekkel, ezért a túrák alatt férjem maradjon otthon velük, mivel nincs más gyerekvígáznál. Férjem nem volt lelkes, de megértette, hogy

nekem fontos a kiszakadás az állandó készenlétekből, a házimunkából, és neki is fontos, hogy a gyerekeivel lehessen, nem beszélve arról, hogy nem szeret túrázni. Az is megfordult a fejemben, hogy míg férjem szellemi életet él a kollégákkal, én igencsak beszűkült világban mozgok, alig beszélgetek felnőttekkel, így nekem is jár, hogy néha a korosztályomban lehessenek...

Igen jó élményeink voltak, sokat beszélgettünk, játszottunk gyaloglás közben, egyre inkább összeforrta ez a kis csapat. Volt néhány házaspár köztünk, de voltak hozzám hasonló fél házások, akik nem tudták máshogy megoldani gyermekeik felügyeletét, így csak az egyik fél kapcsolódott be ebbe a közösségbe.

Telt-múlt az idő, s egyszer csak azon kaptam magam, hogy egyre többször gondolok az egyik férjre... vele főzök, vele takarítok, vele teázom – gondolatban. Megijedtem, hiszen ő is házas, én is házas vagyok. Mi ez? Hiszen szép családom van, szerető férjem, gyönyörű gyerekeim – és neki is. Férjem egy-két megjegyzéséből éreztem, hogy zavarja az, hogy mások (is) tudnak nekem nagy örömet okozni. Istenhez fordultam, hogy

magyarázatot kérjek. Mit üzen e zűrzavar által? Szinte perlekedtem Istennel, hogy miért zúdulnak rám olyan érzések, amelyeket nem vártam, ilyenekre nem vagyok felkészülve. Kérdések sorozata: csak én képelek bele többet ebbe a kapcsolatba, ő nem érez semmit? Igen, hiszen mindenkivel kedves, hiszen bárkit felhív telefonon, hiszen mindenkit puszival üdvözl, hiszen szereti a feleségét. Akkor miért hat rám mégis ennyire a jelenléte? Talán azért, mert nem várok tőle semmit, mégis figyelmességet és kedvességet kapok? Talán azért, mert olyan élményekben van részünk együtt, amiben a férjem nem vesz részt? Talán azért, mert tényleg kíváncsi rám? A férjem nem kíváncsi rám? – Vele megszoktuk egymást? A férjemtől elvárom, hogy kedves legyen, s ha mégsem az – mert fáradt, vagy rossz napja van –, akkor tátongó szakadék keletkezik köztünk. Mástól a morzsányi szeretet is nagynek tűnik, mert nem vártam el, hanem ajándékba kaptam. Örömet tud nekem szerezni az a valaki, mert nem várok tőle semmit, ezért észreveszem, amit kapok. Akkor most mi a feladat, Istenem?

Egy stratégiát dolgoztam ki magamban: az érzésekkel szembe kell nézni, meg kell nevezni.

Felidézem azt az érzést, amikor még nem ismertük egymást ennyire a férjemmel, és kíváncsiak voltunk egymásra, érdeklődtünk egymás iránt.

Felidézem azt az izgalmas boldogságot, amit kapcsolatunk elején, házasságunk kezdetén éreztem.

Imádkozom az illetőért, a feleségéért, a férjemért, a családjáért.

Kedves Férjem! Sose fáradjatok bele az udvarlásba, a lovagi tettekbe! Ha

rés keletkezik a házasságon, akkor oda könnyen befészkel magát valami más, valaki más. A kirakott puzzle némely darabja kipotyog, elveszik, s azt a darabot lehet, hogy nem a házastársam teszi vissza... Ilyen darabkák a figyelmesség, törődés, elidőzés, érdeklődés, meghallgatás stb. Lehet, hogy a többi 995 darab a helyén van, de pont ezt az ötöt jelenleg keressük, s ha bárki megtalálja, nagy örömet tud vele okozni (akkor is, ha nem a házastársam...).

Ezen gondolatok közben kérem Istent, hogy vigyázzon ránk. Eddig szép volt a meccs, nehogy a második féldőben mégis elhibázzuk! Ez a bizalom iskolája: bízik bennem a férjem, bízom magamban, bízom a másik emberben. A döntésem végleges: elválni nem akarok. Az érzések jönnek-mennek. Talán a hiányok által Isten jelenik meg. Így üzeni, hogy ő is itt van ebben a házasságban, Isten akarja betölteni a keletkezett űrt. Van egy eszmény a fejemben, van szabad akaratom, irányítom a tetteimet, a többit pedig Istenre bízom.

A szükséges mellékhatás

A férjem egyszerre három helyen dolgozott. Nem tudott aludni a feszültségtől, hogy mindenütt megfeleljen, tartsa a határidőket. Ideges volt, szétszórt. Mikor egy balesetben majdnem életét vesztette, számot vetettünk. Nem folytatható így a munkája. Az élete többet ér a pénznel, sikernél.

Hosszas vívódás után férjem lecsontozta a feladatait 1,5 munkahelyre, külön munkákat nem vállal – idő hiányában.

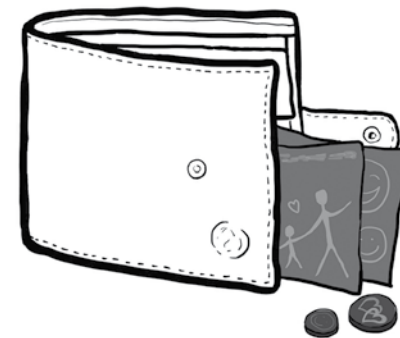
Megnyugodtunk, hogy helyesen döntöttünk: az életet szolgáljuk.

Az új életformával új életminőség is érkezett. Sokkal kevesebb fizetésünk lett.

Eleinte kalandnak fogtuk fel: most kipróbáljuk, milyen az, mikor számolni kell a boltban, mekkora összegű élelmiszert pakoltunk a kosárba. Mennyiből lehet még értelmes ebédet főzni. Hogyan lehet házi kekszet készíteni, bolti helyett. Fiatal házasként megéltük már ezt, de akkor még kevesen voltunk. Most újra kellett tanulnunk a szűkös gazdálkodást.

Később már nem minden tűnt kalandos kihívásnak. Ha elmegyünk erre a rendezvényre, elfogy a benzin az autóból, és nem fogunk tudni miből tanokolni. Ha a lányunk elmegy még ebbe a táborba is a nyáron, nem lesz miből feljavítani a tolltartókat, iskolatáskákat az iskolakezdésre.

Így is lett. Nem volt miből elkezdenni a tanévet. Nagy fiunk szeretett volna egy új cipőt, mert a régibe nem fért bele a lába. Nagyobbik lányunknak új

szemüvegre lett volna szüksége, mert nem látott jól a meglévővel. Fájdalmas volt megélni, hogy nem tudunk segíteni. Gyermekünknek is meg kellett tapasztalnia, hogy az új életforma új nehézségek elé állít minket. Tudtuk, hogy másoknak sokkal nehezebb az élete, és nemcsak anyagi téren, de ezt kamaszainknak hiába ecseteltük.

S akkor fiunkat felhívta váratlanul a keresztapja, hogy elfeledkeztek a születésnapjáról, elmenne-e velük egy napra kirándulni. A keresztszülők ötlet hiányában hazafelé menet megkérdezték őt, nem akarna-e választani valamit egy áruházban. Bármit, aminek örülne. Egy pár csúcsmínőségű, vadonatúj edzőcipővel érkezett haza boldogan a fiunk.

A Gondviselés jó! – mondta nevetve.

A következő hónapunk is keservesen végződött. Mire minden gyermek különóráját, osztálypénzét, felszerelés-hiányát befizettük, nem maradt semmi élelemre. Bízunk a fizetés korai érkezésében. A vasárnapi misén minden aprópénzünket szétosztottuk a gyerekek

között perselyadományra. Teljesen kiürült a pénztárcánk. Félelmetes volt, de mosolyogtunk egymásra a férjemmel: a Gondviselés jó.

Hétfő délelőtt félóránként néztem rá az online bankszámlánkra: megérkezett-e végre a fizetés, mehetnek-e bevásárolni. Dél volt, és semmi sem érkezett. Már nem tudtam mosolyogni. Miből vegyek ennivalót, Istenem?

S akkor csöngettek. A postás állt a kapuban, vidáman újságolta: pénzt hozott.

– Pénzt? Mi mindent utalással kapunk. Ki küld nekünk pénzt?

– Úgy tűnik, a tavalyi évben számla túlfizetésünk volt. A Gázművek visszafizeti a különbözetet.

Majd kiugrottam a bőrömből örömben.

– Magát a Jóisten küldte, tudja? – méltattam a csodálkozó postást, és zsiros borraivalót kínáltam neki. – Legyen szép napja önnek is!

Nagyon hálás volt. Úgy tűnt, neki is nagy szüksége volt rá.

Persze nem mindig ilyen csodálatos az élet szegényen. Lányunknak három hónapot kellett várnia, mire az új szemüvegét kiizzadtuk, s nem ez a legnagyobb hiányunk. Nem látjuk még, hova fut ki ez az élethelyzet. Minden hónapnak, hétnek megvan a maga feladata, kihívása, de nagyon jó érezni, hogy nem vagyunk egyedül. Sem a nehézségekben, sem az örömeinkben.

A döntést helyesnek érezzük. Az életet szolgáljuk minden erőnkkel. S reméljük, gazdagodunk, mélyülünk lélekben.

Mire tanítottak meg a gyermekeink?

GUSZTIKA

Piroska: Úgy kezdődött, hogy nem született meg Gusztika (ez volt a munkaneve :)). Tizenegy hetesen még úgy jöttem el a terhességéről, hogy minden rendben, aztán egy héttel később: nincs szívhang. Kész, teljes lefagyás. Zokogva hívtam Gábort a munkahelyén (annyira nem készültünk bajra, hogy ő erre a vizsgálatra el sem kísért), ő jött, és ott álltunk összelelkezve... nagyon kicsik lettünk hirtelen. Másnap még elmentünk egy másik dokinhoz, nehogy tévedés legyen, de nem volt tévedés. A magzatunk meghalt. Nehezen és sokáig gyászoltam. Most már

azt mondom, jó volt, hogy volt egy ilyen élményünk is. Nagyon közel kerültünk egymáshoz Gáborral, megtapasztaltuk, hogy ide tényleg a Jóisten kell. Különbözőek vagyunk sok szempontból, de ezen is segített. Akkor ott kaptam egy kis fricskát: én nagyon elterveztem a következő húsz évet, most aztán tervezhettem újra.

Az jó volt, hogy nem tartottuk titokban. Aránylag hamar elújságoltuk azt is, hogy babát várunk, és azt is, hogy meghalt. Nekem sokat segített, hogy a nyári közösségi táborban nem kellett magyarázkodni. Egy mondattal elmondtuk, hogy meghalt, onnantól kezdve így te-

kintettek ránk. A kollégákkal is így volt. Nekem ez segített.

CSENGE

Utána jött második gyermekünk, Csenge, aki szeptember végén született. A Gusztika halála utáni két tanévet nagyon-nagyon élveztem. Sokan kérdezik, hogy most nem hiányzik-e a tanítás: és nem. Az a másfél év kökemény kihívásokkal volt tele, volt mit letenni az asztalra. Valahogy úgy érzem, kerek egészet tettem le, amikor szülői szabadságra mentem. Már nem kezdtem el a következő tanévet, és ott volt az egész nyár is, ez így együtt remek volt.

Amikor hazahoztuk a kórházból, azért az mégis sokkoló volt. Nem voltam már húszéves, mégis döbbenetes érzés volt: most már mindig itt lesz? Kellett pár hét, amíg le tudtam mondani az önállóságomról, arról, hogy a magam ura lehetek.

Gábor: Én pedig kinevettem...

P.: Éreztem, hogy kilenc év korkülönbség mennyit számít, ami köztünk van. Gábor ezeket már rég végigzongorázta, én meg sirattam a magam kis uradalmát... Nekem akkor, ott nagyon mély értelmet nyert József Attila Rejtelmek című verse. Az nem egy szerelmes vers, ott az „igen” így szól: „bebújtattál engemet talpig nehéz hűségbe”. Igen, ez a gyerek engem tényleg bebújtatott egy talpig nehéz hűségbe.

De igazából jó volt: a Széll Kálmán téren laktunk, benn voltunk a városban, ott voltak a szüleim nagyon sokat. Ha

hívtam őket, hogy most muszáj valami mást csinálnom, akkor jött édesanyám. Sokszor le tudtam Csengét úgy passzolni, hogy közben érezhette, nagyon szeretem őt. Bennem viszont így már nem az motoszkált folyton, hogy innentől kezdve számomra ennyi volt az élet.

G.: Gusztika várása és gyászolása, és Csenge várása kialakított bennünk egy fontos hozzáállást: az lett a legfontosabb, hogy Csenge ösbizalmát tartjuk meg (vagy hozzuk vissza – elmélete válogatja).

Nehezen és sokáig gyászoltam. Most már azt mondom, jó volt, hogy volt egy ilyen élményünk is.

Amennyire lehet, azt sugározzuk, hogy itt vagyunk neki, biztonságban van, és jó itt. Érezze magát otthon. Ez volt az alap, és ezt tartottuk is szerintem. Nem tudom, hogy az

alapszemélyisége is ilyen-e, vagy pedig mi voltunk vele ügyesek, de látszik rajta, hogy nagyon szuper lány – szerintem. Persze lehet, hogy elfogult vagyok. :)

BERCEL

P.: Csenge születése és az első pár hét nem volt könnyű. Annyira, hogy egyéves koráig azt mondtam, hogy több gyereket nem szeretnék. Tudom elvileg, az eszemmel, hogy jó a testvér, kell a testvér, nekem is van, mindenkinek van, de én akkor többet nem akartam. Aztán egyszer csak, mikor Csenge egyéves lett, mondtam, hogy jó, akkor legyen.

Egyik barátnőm kislánya és Csenge közt két hónap van nagyjából, és nagyon jóban vannak. Sokat jártunk együtt, a közelben laknak, nem sokkal később együtt vártuk a következő babáinkat, én Bercelt, ugyanazzal a korkülönbséggel.

Ők voltak azok, akikkel a későbbi nehézségeket nagyon aktívan végigcsináltuk. Érdekes látni a barátnőm lányát! Nyilván van több gyerek, aki Bercellel egyidős, de ő az egyik, akit, ha látok, ott van mindig az érzés: Bercel most ekkora lenne.

G.: Elhatároztam Gusztika után, hogy ahányszor Piró ellenőrzésre megy vagy bármilyen vizsgálatra, én nem hagyom egyedül. De a 32 hetes kontrollnál beesett egy sürgős feladat, épp a főnököm ült mellettem. Mondtam, hogy van valami programom, nem létkérdés, de el kellene mennem. Akkor ő azt mondta, hogy ha nem létkérdés, akkor inkább maradjak. Kiderült, hogy létkérdés volt, rosszul mértem fel a helyzetet.

P.: A 28-29. héten annyit lehetett látni, hogy vesetágulata van Bercelnek, de azt mondta az orvos, hogy fiúknál ez gyakori, nem gond, nem kell aggódni, de biztos, ami biztos, a következő vizsgálat hamarabb legyen. Ebben a tudatban mentem a következő vizsgálatra. A vizsgálatnál lefagyott az orvos, hogy ezt a babát azonnal ki kell venni. Kérdeztem, miről van szó. Mondta, hogy annyira kevés a magzatvíz, hogy a baba éhen fog halni. Kérdeztem, hogy ez a vesetágulattól van-e. Mondta, hogy lehet. Azt is látta, hogy nagyon nagy a vese, tehát nem tudja, a vesétől van-e, de az biztos, hogy nem maradhat ott bent a kicsi. Csenge is ott volt ráadásul és folyamatosan csacsogott: „Hallom a kistestvérem szívét, hallo, ahogy dobog a szíve!” – Ő teljesen lemaradt a drámáról. Mondta az orvos, hogy én innen már nem mehetek sehova, ő azonnal hívja a mentőket. Budapesten a Baross utcai volt az ügyeletes szülészeti, oda fognak vinni. Gyorsan telefon Gá-

bornak, édesanyámnak. Gábor mondta, hogy tud jönni, de az még fél óra. Simán lehet, hogy öt perc múlva itt a mentő, de kire hagyom Csengét? Szerencse, hogy Csenge keresztzülei ott laknak a szomszéd utcában. Felhívtam a keresztmamáját, éppen otthon volt, és bár van két kisfia, épp náluk volt a barátnője, akire rá tudta hagyni őket. Ott volt öt perccel belül, még bőven a mentők előtt, Csengét elvitte. Számára is feltűnő volt, hogy benyit, falfelhív az orvos, falfelhív vagyok én, közben Csenge: „Szia, Márti, képzeld, dobog a kistestvérem szíve!”

Gábor már a kórházhoz jött. Furcsa érzés utazni szirénázó mentőben ezerrel a városon keresztül: jó ég, ezt én kívülről szoktam nézni, hallani, ahogy elmegy egy mentő. És most én vagyok benne! Most mi lesz?! Közben telefonáltam Virágnak, hogy ilyenkor mi van. Az ő kisfiuknak is volt annak idején veseproblémája. Azt javasolta, hogy mielőtt megcsászároznak, kérjem, hogy egy vesespecialista nézzen meg. Kérdezte, bejőjön-e. Én visszamentem hatévesbe, hogy „valaki segítsen!” Akkor ő bejött, hogy tartsa bennem a lelket, segítsen. Aztán megérkezett Gábor is. Fölvettek a kórházba, talán infúziót is kaptam. Feküdtem a kórházi ágyon, Gábor ott ült mellettem, amikor odajött az orvos, és elmondta, hogy itt most nem az a kérdés, hogy veseprobléma van vagy sem. Muszáj kivenni a babát. Mikor kiemelték, akkor derült ki, hogy igazából több gond is van. Olyanok, amelyek nem látszóttak az ultrahangon. Később a klinikán megkérdezték, hogy ki volt a szülészorvos, mert hát neki köszönhető, hogy egyáltalán él ez a gyerek!

G.: Mert ezt egy akármilyen orvos – állítólag – nem vette volna észre. Gyakorlatilag azt, hogy mi szemtől szembe találkozhattunk Bercellel, neki köszönhetjük!

P.: Utána, mikor még Bercel élt, visszamentem hozzá kontrollra, mondtam neki, hogy nagyon hálásak vagyunk. Valahogy azt éreztem, hogy nem hiszi el. Vagy ha el is hiszi, számára mégis traumatikus az egész élmény. Aztán amikor később a következő gyermekünkkel mentünk hozzá, elhitte. Mondta is, hogy neki nagyon jól esett, amit mondtunk, de ez most kifejezetten, hogy újra itt ülünk.

Szóval bevitték a Baross utcai kórházba, megcsászároztak, de nekem akkor, ott nem mondtak semmit. Fölvittek az osztályra már lámpaoltás után, de Gábor még bejöhett egy kicsit sutyorogni. Akkor mondta, hogy baj van...

G.: A műtét után loholtam utánuk és akkor tudtam meg, hogy több baj is van, szervi bajok. Még vizsgálják, de itt komoly problémák is lehetnek. Volt miért imádkozni. Virágnak azóta is iszonyú hálás vagyok, mert ő még felhívott, hogy javasolja, kereszteljem meg Bercelt. Nekem ez eszembe sem jutott. Gyorsan csapvíz, megkérdeztem a doktornőtől, hogy szabad-e. Mondta, hogy persze. Hatalmas élmény volt.

P.: Gábor feljött, mondta, hogy vizsgálják a babát, majd átviszik egy másik kórházba (a Bókay PIC – koraszülött intenzív – osztályára) további vizsgálatokra. Másnap kiderült, hogy még ott van Bercel a kórházban, aznap délelőtt fogják elvinni. Mindenképp be fognak jönni még megmutatni nekem. Ez kis apróság, de ott ülsz, teljesen össze vagy omolva, és nem csak annyit mondanak, hogy viszik

a gyereket egy másik kórházba, itt a cím. Még fotót is készítettek róla, megkaptam. Ez nagyon sokat számított. A mentősök is iszonyatosan jófejek voltak. Azt éltem meg, hogy én stresszelek, aggodom, ők pedig nem rutinszerűen dolgoznak, hanem velem vannak ebben a helyzetben.

G.: Én is mentem Bercellel a mentőben. Már a mentőben is könnyek szöktek a szemembe, mert láttam, hogy mennyire fontos az élet. Iszonyú profán világban élünk, már semmi sem szent, de ez valójában nem igaz! Ezek az emberek elképesztő infrastruktúrát raktak össze, hogy ez az egyetlen kisbaba élhessen, miközben több esély van arra, hogy nem fog sokáig élni. Én nevezem magam kereszténynek, amikor nekik nagy részük nem is keresztény, mégis ennyi mindent megtesznek az életért. Én ott teljesen puff voltam ettől. Amikor megérkeztünk az intenzív osztályra, ott még inkább szembesültem ezzel. Mindenki csendben végzi a dolgát, de amint én ott

megjelentem, egyből odajött hozzám valaki és elmondta, hogy mit, hogyan, merre, mi lesz a következő pár momentum. Mindezt olyan kedvesen, amihez kórházi környezetben nem voltam hozzászokva. Tényleg a határán voltam, hogy megölelem az illetőt, aki ott fogadott. Ez volt az első élményem egy felfokozott érzelmi állapot, rohanás közben, és ez végig megmaradt. Ők így dolgoznak: kedvesen, nyugodtan, szeretettel, és még a szülőket is normálisan kezelik. Három orvossal is beszéltem ott, mind-egyik a saját szakterületét bővebben kifejtve, mindegyik türelmesen elmondott mindent Bercelről. Pedig ez egy intenzív osztály volt, ahol – eddig legalábbis úgy gondoltam – mindig rohanás van. Teljesen elképedtem, hogy milyen csodálatos egy világ ez, ahol élünk, legalábbis ez az ország, legalábbis ez az osztály.

P.: Bercel kedd este nyolckor született, és én csütörtökön délből már mentem át hozzá.

G.: Hitegették Pirót, hogy ha így megígy feléjük, akkor hazaengedik. És akkor ezt teljesítenie kellett, úgyhogy másnapra kész volt.

P.: Megint megélttem, hogy nekem mekkora erőt adott, hogy mennem kell. Mások, akik ugyanúgy császárral szül-

tek, ott vonszolták magukat, én meg mentem metrónni.

Szombaton engedtek csak haza, de csütörtöktől minden nap délből bejelentkeztem, hogy én most jobbra el, és majd jövök zárásra. Metróval átmentem Bercelhez. Jó, hát nem voltam maratoni futó, de minden gond nélkül átértem, és ott ugyanazt megtapasztaltam. Mindig tájékoztattak, és leülhettem mellé.

G.: A fél nappal ott lehetett tölteni Bercel mellett tizenegyötől este hatig. A Baross utcának az intenzív osztályán kétszer fél óra volt a protokoll. Itt meg hét óra.

P.: Ott még arra is gondoltam, milyen jó, hogy Bercelnek van egy kis baja, nemcsak szimpla koraszülött, mert így legalább velem tudok lenni egész nap. Így is, úgy is kórházban lennél – mondtam neki. Egy percig nem jelezte senki, hogy én ott zavarnék, hozták is a széket, nem volt ezzel gond.

A kórházban én voltam a fix pont, sokszor hoztak be új babát. A legtöbb szülő bejött, ott voltak fél órát, elmentek, én meg ott ültem. Aztán egy hónappal később jött két édesanya, első gyereke volt mind a kettőnek, látták, hogy én ott ülök, hát ők is ott ültek hét órán keresztül. Amikor Bercel már meghalt, és visszamentünk megköszönni a törődést, megkérdezték, hogy nem akarunk-e bemenni. Ez a két anyuka akkor is ott volt. Egyikükkel váltottam pár szót és benéztem abba a terembe, ahol anno Bercel feküdt. Tele volt szülőkkel. Többször beszélgettünk a főorvossal, aki igyekezett minél jobban bevonni a szülőket, velük jó kapcsolatokat kiépíteni. Ő hosszú távon a napi 24 órás látogatást szeretné lehetővé tenni. Mondta, hogy nyilván nem arról

van szó, hogy 24 órát üljön ott a szülő. De hát egy csomó embernek nem az első gyereke van itt bent, nem tud napközben bejönni. Nagyon jó volt az is, amikor megjelentek a Ringatósok a gitárjaikkal, megtapasztalni, hogy milyen sokan dolgoznak itt azért, hogy nekünk jó legyen.

G.: Eleinte nagyon nehéz volt. Kérdés volt, hogy Csengével mit csináljunk. Addig ugye ő volt a világ közepe, most pedig elég rendesen a peremre került hirtelen. Ezt átbeszéltük napi három-négyszer Piróval, hogy mi a helyzet a nagymamáéknál. Beköltöztünk Piró szüleihez, hogy legalább annyival közelebb legyünk a kórházhoz. Addig váltottuk egymást Piróval Bercelnél, hogy mindig legyen nála valaki, és azért Csenge is lássa néha a mamáját. De érezhető volt, hogy ez kevés.

P.: Legelőször mindketten Bercelnél voltunk, majd váltva, aztán a hétvégén én egyik nap egész nap Csengével voltam, akkor be sem mentem Bercelhez. Próbálkoztunk.

G.: Nagyon-nagyon nehéz volt. Megszakadt a szívünk Csengéért is, és nyilván Bercelért is. Nem tudtuk, mennyi ideje van még, amit velünk tölthet. Nem volt egyértelmű, hogy meg fog halni.

Amikor elkezdett ödémásodni, felpuffadt vízzel az egész gyerek, és ha ezt nem tudja kipisilni, akkor meghal. Ha ki tudta pisilni, akkor hú... Mindennapi hullámvasút.

P.: Naponta, ahogy kiszálltam a metróból, 300 méter a kórházig gyomorgörcs-csel, hogy Istenem, vajon milyen hírekkel várnak. Él-e még egyáltalán a fiam.

G.: Ez főleg Pirónak volt nehéz, mert ő kezdett minden nap Bercelnél.

A JELENLÉT KEGYELME

P.: Igen, ez nehéz volt, de az is – és ez a típusomból adódik – hogy nemhogy húsz évre nem tudok tervezni, de most fél napra sem. Hogy lesz? Mi lesz velem? Nyomorék lesz? Túl fogja élni? És ott volt az, hogy két nagy főbíám volt, az egyik, hogy özvegy leszek. Én nem, én nem akarok özvegy lenni! A másik meg az, hogy beteg gyerekem lesz. Ezt így napi szinten le kellett gyűrni, hogy most ez lett, és most ez van.

G.: Ez a része nekem nem volt nehéz vagy probléma. Nekem valahogy – öreg vagyok már ☺ – el tudtam fogadni bármelyik változatot. A jezsuita lelkigyakorlatoknak köszönhetően azért már találkoztam a jelenlét fogalmával és valóságával. Próbáltam a Pirót is trenírozni, hogy oké, értem, hogy most éppen abban az irányban vagy, hogy készüljünk fel, hogy meg fog halni. De ne úgy legyél ott, hogy lemondasz róla, hanem hogy remélj. De ne is úgy, hogy nem engeded, ha mennie kell... stb. Naponta többször volt beszéd-téma köztünk, hogy milyen iszonyúan nehéz jelen lenni Bercelnél.

Én azt hittem, hogy úgy kb. rendben vagyok. A második héten történhetett, tanítgattam nagy önhittén Pirót, hogy hogyan kéne jelen lennie. És egyszer – volt egy amolyan szoptató szoba, ahol Piró fejni szokott – ott valamin összevesztünk, valami apróságban, amikor sírógörcsben törtem ki. Kiderült, hogy én sem vagyok teljesen a magabiztosságom csúcsán, meg ismerős talajon. Mind a ketten sírtunk, s ez is nagyon sokat segített.

Körülbelül egy hónap után volt a fordulópont, amikor Piró egyszer csak megkapta a jelenlét kegyelmét. Rá se

ismertem. Ez volt számomra a következő hatalmas ajándék, amit Berceltől kaptam: Pirónak egészen új mélységei nyíltak meg számomra, az ő személyiségének, hogy a jelenlétet sokkal jobban át tudta élni, mint előtte. Nagyon kézzelfogható volt ez, és ezáltal egymáshoz is jóval közelebb kerülünk. Nagyon hálás vagyok ezért azóta is. Ez félidőben volt, s utána sokkal könnyebb volt minden.

Amikor Bercel éppen ödémásodott, mindig ott drukoltunk neki, hogy pisiljen. Kicsit humoros is volt, egy napon keresztül ott ülni és drukkolni neki, hogy pisiljen, mert tudtuk, hogy a veséje romokban hever, senki nem tudja, hogy milyen fajta romokban, de látszik, hogy nem jön rendesen a vizelet. Mi lenne, ha most jönne? Itt elég nagy bizonytalanság van, jó nagy területe van a Szentléleknek is, hogy csodákat műveljen, és várni és imádkozni a pisiért. Jó élmények ezek.

Tudtuk, hogy Csengével is a lehető legjobban csináljuk. Persze mindennap újragondoltuk a tünetei szerint, hogyan terelgessük tovább. Jó volt, hogy mind a két család, de főleg Piró szülei – mert

ők laktak azért közelebb – rengeteget segítettek. Mindig vitték ide-oda, hogy legyen attrakció a gyerekekkel, ne a mamája hiányozzék neki. Ez nagyon jól működött. Volt, hogy nagybátyjáék elvitték 3-4 napra magukkal telelésre még karácsony előtt.

P.: Édesanyám naponta vele volt.

Aztán egy pár hét után azt éreztem, hogy haza akarok jönni, a mi otthonunkba, hogy legalább valami legyen, ami a régi életemhez köt. Úgy éreztem, otthon kéne lennünk. Onnantól kezdve úgy nézett ki a nap, hogy elindultam Csengével együtt, fölültünk a villamosra, a Széll Kálmán téren leadtam édesanyámnak, én pedig elmentem Bercelhez. Aztán este vagy ő hozta el és útközben találkoztunk, vagy én mentem fel. Barátnőim is segítettek, szállígtatták Csengét. Pont azok a barátnőim, akiknek még nincs gyerekük. Ez nagyon jó volt.

Az utolsó egy hónap pedig olyan volt, hogy élveztem az életet. Szó szerint ott ültem és élveztem. Ott volt mellettem a – végül is – halálos beteg gyermekem az inkubátorban, időnként a kezemben, amikor sikerült megkapni. Vittem be magammal olvasnivalót, most úgyis alszik, fél kezem rajta van. Az anyukákkal jókat beszélgettünk. Tudtunk másról is beszélgetni, mint, hogy hány százalékon van az oxigén. A nővérekkel is jó volt a kapcsolat. Nyilván benne volt az is, hogy nagyon sokat voltam bent. Pont az a nővér, aki karácsonykor még leüvöltötte a fejemet, én meg elsírtam magamat – így utólag tudom, hogy tényleg fáradt volt –, na az a nővér a következő másfél hónapban nagyon kedves volt. Kérdezte, tudok-e kötni. Mondom, nem. Nem baj. Hozott egy

takarót, mondta, hogy nénik kötögetik, de nem jó az anyaga, úgyhogy le kéne fejteni. És akkor fejtegettem ott a takarókat, mindenki mosolygott rajta, aztán a többi kismamának is kiosztották. Ilyen abszurd volt az egész, ülünk az inkubátor mellett és fejtjük a takarókat. Tiszta fonó hangulat volt. Azt éreztem, hogy akkor az a jelenlét olyan természetes volt. Egyszer-kétszer édesanyám felhívott Csengével, és én nem is érttem. Most itt vagyok, majd beszélünk akkor. Ez nehézséget okozott, főleg édesanyámmal kapcsolatban, meg amikor jöttek az aggódók, mert úgy éreztem, hogy vissza akarnak engem rántani. Én jól vagyok, tudok a jelenben élni, hagyjanak már békén. Édesanyám, aki naponta Csengével volt, aggódott. Éreztem, hogy egyre nő bennem a feszültség, hogy nem érti, hogy most mi van.

Hosszú távra nem lehetett tervezni. Csak az utolsó három nap lehetett tudni, hogy mi lesz a kisfiam sorsa. Bercel vasárnap hajnalban halt meg. Csütörtök délután tudtuk meg, hogy már visszafordíthatatlan az állapota. Utolsó utáni pillanatban. Az ezt megelőző kedden felhívtam édesanyámat. Tudtam, hogy nem nagyon fogok tudni négyszemközt beszélgetni vele, ezért föl hívtam a villamosról és elmondtam, hogy megható, hogy így aggódik Csengéért, értse meg, én is aggódom, de azt is értse meg, hogy ott van Bercel, aki ugyanúgy a gyermekem. Mondta, hogy ki tudja, hogy ez a Csengében mit fog okozni. Nem vitatom, mondom, de hát Bercel meg ki tudja, hogy fog-e élni. Elmondtam, miért nem kérdés, hogy Bercellel kell lennem. Éreztem, hogy megértett. Amikor Bercel meghalt, már nem volt neheztelés se az ő oldaláról,

se az enyémről. Így édesanyám jelenléte összességében támogató volt.

G.: Volt még egy műtét, amikor fölcsillant a remény, hogy a szív problémáját talán meg lehet oldani. Nem szoktak ilyen kicsi babákat műteni, de ezt kipróbálnák. A műtét maga sikerült, de nem hozta a várt javulást, sőt mondták, hogy most már kezd összeomlani. Nem feltétlenül a műtéttől, igazából előtte se működött a szíve rendesen és aztán se, csak itt már lehetett látni, hogy olyan régóta húzódik ez, hogy már roncsolódott annyira a szervezete, magától a légzőszervi nyitástól, meg a rengeteg gyógyszertől, hogy menthetetlen, és sajnos amúgy is egyre rosszabb lett a helyzet. Látták, hogy ez már a célegyenes, mondták, legyünk felkészülve. Bármikor bemehetünk, amikor szólnak, meg amúgy is.

P.: Gábor megbeszélte a munkahelyével, hogy részmunkaidőben fog dolgozni már a következő naptól. Engem azzal fogadtak, hogy itt a vég, de nem tudják, hogy ez mennyi idő, csak azt, hogy nincs vissza. Hívtam Gábort, hogy most jöjjön be. Nem érdekel semmi, most legyen itt. Ez volt csütörtökön. Bejött, ott maradtunk még este. Megvizsgálták, mondták, hogy nyugodtan menjünk haza. Emlékszem, ott ültem, és elkezdtem utánanézni a telefonomon, hogy a temetés kapcsán mit kell intézni. Aztán feleszméltem, hogy na ne már, ácsi, ez nem így működik. Akkor azt mondtam Bercelnek, hogy ha kell, akkor menj nyugodtan! Ne legyen az, hogy hónapokig várjuk, hogy meghalj. Két nappal később meghalt. Alapvetően nagyon hálás vagyok, hogy így alakult, és nem kellett hónapokig várni, hogy elmenjen.

G.: Azt mondták ott, hogy ők nem hagyják szenvedni a babákat. Tele nyomták őket fájdalomcsillapítóval. Ez volt az egyetlen dolog, ami nem tetszett nekem annyira. Számomra nem volt nyilvánvaló, hogy miért ne szenvedhet-

ne. Nyilván nem jó dolog, ha szenved, de az is része az életnek. Közben azért sokszor látszott, hogy igenis nagyon-nagyon nagy fájdalmai vannak. De ekkor, a végén már nem voltak. Csak ott feküdt.

Derekas probléma

A férjem derekas ember. Ez akkor vált igen egyértelművé, amikor kb. 18 éve először beállt a dereka, annyira, hogy orvost kellett hívni hozzá, mert nem bírt felkelni a földről, ahova nagy hirtelen lefeküdt. Injekció, izomlazító, egy-két hét fekvés..., nem is részletezem. Ez eleinte kb. félévente megisméltődött, a forgatókönyv mindig ugyanaz volt: egy rossz mozdulat, beáll, kijön a házi orvos, beinjekciózza, majd egy hét szigorú fekvés, és egy hét lábadozás. A diagnózis: gerincsérv.

Az első esetben jó másfél éve voltunk házasok, egy kicsi gyerekkel. Ahogy teltek az évek, sorra születtek többiek, már a negyedik is világra jött, mire a két legnagyobb elkezdett óvodába járni.

Nekem ez az egész egy hatalmas stressz volt. Amellett, hogy sajnáltam életem párját, ha beállt a dereka, minden rám maradt: bevásárlás, játszótér, mise, később óvoda, iskola, amire máskor ketten voltunk, most mindent-mindent egyedül, ill. mindig minden gyermeket magammal cipelve, hisz rájuk sem tudott vigyázni, lévén mozgásképtelen. Akkoriban még vezetni sem vezettem, ezért mindezt gyalog. Ja, és persze ő volt a +1-edik gyerek, akit kiszolgáltam.

Sokszor voltam olyan fáradt, hogy nem volt erőm imádkozni, főleg nem igazán mélyen, legtöbbször csak perlekedésre futotta a Jóistennel, vagy inkább szemrehányások sorozatára.

Tudom, hogy ez szörnyű, de azt gondoltam: ő csak lefekszik, közben meg minden rám szakad. Nem tudtam elfogadni a helyzetet, így felajánlani sem, csak kézzel-lábbal hadonásztam, rúgkaptam a kereszt ellen, amivel ugye csak azt értem el, hogy én magam lettem tele kék-zöld foltokkal.

Ez persze az egész családra rányomta a bélyegét. Én belül sokszor összeomlottam, ami azt jelentette, hogy minden türelmemet elvesztettem a gyerekekkel szemben, kiabáltam, veszekedtem, ki

lehetett volna rám akasztani a VIGYÁZAT, NAGYFESZÜLTség! táblát. Ilyenkor sokszor kívántam, hogy mentse meg tőlem valaki a gyerekeimet.

A férjem sokkal türelmesebb nálam. Az esetek többségében el tudta fogadni, hogy most ez van, sőt próbálta eltitkolni előlem, hogy fáj a dereka. Ha rászóltam, hogy valamit ne csináljon, mert ez lehet az a rossz mozdulat, azt mondta: „Félelmemben nem lehet élni!” – és csinálta. Tudatosan nevelte magát bátorságra.

Évek alatt lassan rájött, hogy nem az a jó, ha fekszik, hanem erőltetni kell a mozgást, akkor hamarabb visszamegy a porckorong a helyére. Megtanult egy gerinctornát, ami, ha nem nagy a gond, képes azonnal segíteni, ill. rendszeresen tornázik, hogy megerősítse a gerinc körüli izmokat. Keresett olyan táplálkozás-kiegészítőket, amik célzottan a porckorongnak kellene. Vett magának ülőpárnát és jófajta székét.

Mégis, mindezek ellenére, az utóbbi másfél évben megszorodtak a derékfájásai, annyira, hogy még csontkovács-hoz is elmentünk. Erről gyorsan kiderült, hogy nem kellett volna, „energiát” kapott, ami sosem Istentől van, és bár mondhatom, hogy a derekán látszólag segített, de csak átmenetileg, és közben máshol is elkezdett fájni a háta.

Ami most nekem segít az a hit három lépése (Mijo Barada egyik lelkigyakorlatából): **1.** Elfogadom az adott helyzetet. **2.** Hálát adok érte. Ez nagyon nehéz, de abból a bizalomból és hitből kell fakadnia, hogy Isten nem néz félre, most is tudja, mi történik velünk, és mindig jót akar, akkor is, ha kicsi hangya-eszettel ezt én nem érthetem meg. **3.** Kérem Is-

tent, hogy minden nehézség az Ő dicsőségére szolgáljon, sőt dicsőüljön meg az adott helyzetben!

Szeretném azt hinni, hogy fejlődtem, hogy ezek által a lépések által nőtt a hitem. Az biztos, hogy most közelebb vagyok a Jóistenhez, mint korábban. Minden eddiginél nagyobb és kitartóbb imahadjáratba kezdtem a gyógyulásáért, aminek része, hogy hiszem, Isten Mindenható, nagyon szeret mindkettőnket, és tudja, mi a jó nekünk!

Megmutattam a férjemnek, hogy mit írtam, szerinte túl sokat részletezem a nehézségeket és nem hangsúlyozom eléggé, hogy Isten most minket így, ezzel szeret. Nem ad nehezebb keresztet annál, mint amit elbírnak, és meg kell próbálni megkeresni, hogy ez vajon hol szolgálja a mi javunkat. Régen az ilyen gondolatokra kifutottam a világból, és elkezdtem volna sorolni, hogy szerintem mi szolgálja az én javamat... Ma már csak hallgatok, a hit három lépésére gondolok és próbálok ismételni a férjem után: „Istenem, nem értelek, de szeretlek!”

Mostanság pengeélen tancolunk, mert szinte állandóan fáj a dereka, sokszor nyilall bele neki nagyon erősen, ami egy hajszálra van attól, hogy beálljon. Igazából valahogyan számítottam rá, hogy ha többet imádkozom, lehet, hogy átmenetileg nehezebb lesz. Kicsit tudathasadásos állapot, amikor látom, hogy hirtelen erős fájdalma van, és én arra gondolok, hogy most azt kell gondolnom, hogy dicsőség Istennek! Számomra ez a saját hitem próbája: összeomlok, mint régen, vagy végre hitben és bizalomban elfogadom, és próbálok csak Istenre nézni. Hát, nem mondhatok mást: Úton vagyok...

Szeretetszövetség reklám

Mikor összeházasodtunk, nem volt kérdés számunkra, hogy a fővárosban fogunk élni. Ott végeztük el az egyetememet, ott ismerkedtünk meg, ott találtunk közösségre, ott talált munkát a férjem. Ahogy születtek és cseperedtek a gyerekeink, mindkettőnkben, egymástól függetlenül föltámadt a vágy a vidéki élet után. Nagyon szép volt, mikor egy közös esti imánál kiderült, hogy mindkettőnkben mocorog ez az érzés. Úgy éreztük, hogy ez egy markáns jel, hívás Isten részéről, hogy ez lehetne a mi utunk.

Váratlanul meghalt szeretett nagymamám, aki a dédi mellett élt, őt ápolta. Ha nem is teljesen vidéken, de kertvárosban laktak, s fölmerült a kérdés, hogy mi lesz most a dédivel. Szüleim is még aktív dolgozók, a közelben lakó unokatestvéreim szintén, viszont otthonba adni senki nem akarta, meg persze a dédi se akart volna menni. Viszonylag jól el is látta magát, de naponta többször azért rá kellett nézni. Feltettük magunknak és az Úrnak a kérdést: ez lenne a mi utunk? Költözzünk a nagymama házába, és legyünk a dédivel, akit legalább a gyerekeink is jobban megismernek, aki mellett ott lehetnék napközben, hiszen otthon vagyok a gyerekeimmel? Természetesen az egész nagycsalád gondolkodott, és mikor az ötletünket felvetettük nekik, nagy hálával és örömmel fogadták azt, hogy kvázi visszatelepedünk. Rengeteg kérdés volt még bennünk természetesen: hogyan fizessük ki a családnak a házat? Talál-e a férjem munkát? Lesz-e hely a

közeli óvodában? Találunk-e ott is egy jó közösséget? A tudat, hogy vágyainkon keresztül Isten hív minket erre az útra, nagy erőt adott. A család támogatása és öröme, hogy közelebb leszünk hozzájuk, szintén.

Summa summárum, hihetetlenül jól alakultak a dolgok, néha azt éreztük, túl könnyen kapunk mindent, rengeteg segítséget, támogatást, aztán persze voltak nehezebb ügyek a hitelfelvétellel kapcsolatban, de végül sikerült megvalósítani a vágyunkat: a gyerekek a saját homokozónkban játszhattak, gyönyörű öreg fák árnyékában, míg én a konyhaablakból figyelhettem rájuk, s két ajtóval odébb a dédire.

Az viszont nagyon szokatlan volt, hogy míg Budapesten nagyjából elszigetelten éltünk a lakásunkban, addig itt folyton-folyvást ránk nyitotta valaki az ajtót. Csak bekukkantani hozzánk és a dédihez, hozni egy tál sütit, kérni egy kis meszet, vagy csak hogy vigyázzunk egy kicsit valamelyik gyerekökre, vagy csak elhívni valamelyik gyerekünket játszótársnak stb. Az elején jó volt ez az újdonság, s mi is sokat ugrottunk át spontán közelebbi és távolabbi családtagokhoz. Egy idő után azonban kezdtem érezni, hogy feszültségek vannak bennem ezzel kapcsolatban. Ha éppen volt egy kis lehetőségem gyertyát gyújtani, hogy imádkozzam egy kicsit, s betoppant valaki, vagy hétvégén a férjemmel ejtőztünk ebéd után kiterülve a kanapén, kihasználva, hogy a gyerekek elvannak, s inkább hagytuk az ebéd utáni rumlit a helyén,

helyette beszélgettünk, s egy jóakarató szomszéd meglepett minket a kérdéssel, hogy elfogadjuk-e a már nem használt függönyeit – az intimitás iránti igényem sérült. Zavart, hogy ez zavar, hiszen csupa jó emberrel voltunk körülveve, akik jó szándékkal hoztak vagy éppen kértek valamit. Persze volt olyan, hogy reggel még pizsamában fogadtam a spontán „csak 1-2 percre” – látogatót, vagy már esti zuhanyzás közben hallottam, hogy férjem az előszobában beszélget egy későn betoppant rokonnal, s ilyenkor kényelmetlenül érezttem magam.

Bezárni az ajtót és nem meghallani a csengetést nem volt ínyemre. Arra sem találtam jó kommunikációs stratégiát, hogy megkérjem a környezetemet, hogy megkorán vagy későn, vagy pláne gyakran már ne jöjjenek, mert ez egyrészt mindenkinek mást jelent, másrészt senkit sem akartam megbántani, harmadrészt meg mi van, ha valaki emiatt akkor sem mer jönni, mikor pedig tényleg szüksége lenne rá, hogy nálunk öntse ki a lelkét például. Hú, elég nehéz volt.

Aztán eljött a nagyhét, s mi erre időzítettük, hogy végre szeretetszövetséget kötünk Máriával. A húsvétot már így akartuk ünnepelni. Erre az alkalomra megfogalmaztunk egy házastársi imádságot, amit azóta is mindennap elimádkozunk. Már magunk sem tudjuk, hogy hogyan, de belekerült egy passzus, ami így hangzik: „Neked ajándékozunk azt a vágyunkat, törekvésünket, hogy a hozzánk betérőknek a Veled való élet örömet, a szeretet erejét sugározzuk.”

Pár hónappal később éppen ezt az imánkat imádkoztam, mikor betoppant egy unokanővérem, akinek a házassá-

ga eléggé válságos állapotban volt, s bizony az utóbbi időben gyakran benézett hozzánk. Mikor egy jó beszélgetés után elment, folytattam az imádkozást. Aztán azon gondolkodtam, hogy mit fogok kezdeni a hétvégére bejelentkezett sógoromékkal, akikkel annyira különbözőek vagyunk, ráadásul takarítani se fogok tudni rendesen addig (elimádkozom az időt :o), meg megint el fognak maradni a családi esti imák stb., stb. És akkor újra ránéztem az imafüzetre, és a fent idézett részre esett a tekintetem. Nehezen tudom leírni az érzést, de olyan volt, mint egy nagy hömpölygő heuréka élmény: visszagondoltam az éppen nálam járt unokanővéremre, aztán az elmúlt heteimre, és nem tudtam felidézni olyan találkozást, amit terhesnek éltem volna meg, vagy ne tudtam volna szeretettel benne lenni az adott helyzetben. Aztán ránéztem a közelgő hétvégére újra, és teljes nyugalom szállt meg: hozzánk jönnek, mi magunkat adjuk, ha ez nem lesz jó nekik, majd máskor nem jönnek, nagyobb bajunk nem lehet. S tervezgetni kezdtem, hogy milyen közös esti imáink is legyenek a hétvégén. (Nesze neked, takarítás!)

Nagyon szép, gazdag hétvégén volt, sokat beszélgettünk, mutogattuk

a vidéket férjem városi családtagjainak, gyerekeik nem vették elő a kütyüiket, hanem a mieinkkel játszottak. Este hálat adtunk, kértünk és beszélgettünk a gyertya fénye mellett.

Csodának életem és életem meg ezt a mindennapjaimban. Vannak típusok, akiknek ez egyáltalán nem okozna gondot, ami nekem, de biztos, hogy mindenki talál a saját életében valamit, főleg az emberi kapcsolatok terén, ahol nehézségei vannak, és törekszik a szeretet felé. Ebben érdemes Máriára támaszkodni. Ő megígérte, hogy ha komolyan vesszük a szeretetszövetséget, ha áldozatokat hozunk a kegyelmi tőkébe, akkor ő is kegyelmeket fog osztogatni. Az egyik ilyen: a belső átalaku-

lás kegyelme. Befejezésül idemácsolom a „Küldetésünk titkai” 5. füzetéből az ideillő részt, hogy mindenki (újra) forgathassa magában: „A második kegyelem a lelki átalakulás kegyelme. Kérjük a Szűzanyát, hogy engedje meg, hogy az életünk szeretetté váljon. Egy bizonyos kegyelemről van szó, amit kérünk. Nagylelkűségről van szó. Gyorsan, hosszan felbosszantjuk magunkat valamin, vagy oldottan átsiklunk valami felett. Ha egy hibát látunk a társunknál, akkor bosszankodhatunk, vagy pedig örülhetünk afölött, hogy mi mindenre vállalkozik a társunk. Két oldala van a dolognak. A lelki átalakulás kegyelme megtanít bennünket arra, hogy a dolgokban az istenit lássuk.”

Mindennapi gubancaink

Gyerekkoromban sokszor lett gubancos a hajam, pedig copfban hordtam. Emlékszem a halkra fojtott sziszegésekre, miközben a hajkefe igyekezett engedelmisségre kényszeríteni a gubancokat, s bizony volt, hogy hamarabb engedett a hajszálak töve, mint a gubanc.

Édesapám mindig módszeresen bontogatta az akkor még spárgával átkötött csomagokat, gondosan kibogozva a makacs csomókat is, majd szépen föltekerte a madzagot, hogy még föl lehessen használni. Mindig sikerült neki!

Ez a két emlék jutott eszembe a mostani témáról, s azon tűnődöm, mit kezdek én a csomókkal, gubancokkal. A zsinegeket, az ajándékok szalagjait én

is türelmesen bontogatom, kissé késleltetve is a célba érést, az örömet, mert valami szépre, ígéretesre várni jó érzés. De mi van a „mindennapi” gubancokkal? Talán vérmérséklet kérdése meg – szeretném hinni – a látott mintáké, hogy ráncigáljuk-e őket, akár szakadásig, vagy türelmesen keressük a probléma végét, hogy lassacskán föllazítva a szorításokat kicsit közelebb jussunk a ki- és megoldásig. Vagy ollót ragadva gyors megoldásra törekszünk, esetleg félredobva nem is foglalkozunk az egészszel?

Lehet-e használni azt, ami gubancos? Összegubancolunk-e akarattal valamit? Tudom, tapasztalom, hogy a dolgok maguktól is össze tudnak gabalyodni, de a kibogozáshoz eltökéltségre, türelemre van szükség, s jó szemre, amely meglátja, hol van az elakadás nyitja. Istennek hála, hogy az Ő segítségével, olykor a jó szemként, egyes ujjakként szolgáló szereteteink segítségével lehet elég türelmünk, kitartásunk, ügyességünk a gubancaink kibontásához. Mert valóban van megoldásuk, van MEGOLDÁSUNK!

Csomóoldó Boldogasszony

Májusban az asszonykörben szívesen mondtuk úgy a litániát, hogy a végén mindenki a számára legkedvesebb elnevezéssel szólította meg a Szűzanyát. A „schönstatti lorettói litániában” szerepel a Háromszor Csofálatos Anya, és október óta az Élet Királynője is. Ferenc pápa legszívesebben Csomóoldó Boldogasszonynak hívja Máriát. Még mielőtt pápává lett volna, 1986-ban németországi teológiai tanulmányai során találkozott az augsburgi templomban látható kegyképpel, melyen a Szűzanya éppen kioldja a csomókat egy hosszú, fehér szalagon. A képről készült másolatokat hazavitte Argentínába, tisztelete elterjedt egész Dél-Amerikában, és onnan vált ismertté Európában is.

A barokk festményt 1700 táján rendezte meg egy festőtől a helyi monostor papja, hálából azért, hogy nagyszülei túljutottak egy súlyos házassági válás-

gon. A válás szélére jutott házaspár egy jezsuita paphoz fordult, aki híres volt Mária iránti tiszteletéről és bölcs tanácsairól. Az atya a tanácsadás végén Má-

ria képe előtt imádkozott, jelképesen fel emelt egy fehér esküvői szalagot – melyel a kor szokása szerint a házasodó párt „kötötték össze” –, és odanyújtotta azt Máriának, miközben maga kezdte bogozgatni a rajta lévő csomókat. Mihelyt Máriának nyújtotta a szalagot, az ragyogó fehérre változott. Ezután az imádság után férj és feleség között helyreállt a béke, házasságuk túljutott a válságon.

Szűz Mária a barokk kegyképen a holdsarlón áll, angyalok veszik körül, fejét tizenkét csillag koronázza; fölötté a

Szentlélek látható galamb alakjában. Egy hosszú, fehér szalagot tart kezében, melyen sorjában kibogozza a csomókat. Lába egy szintén összecsomózódott kígyón nyugszik. A festmény alsó részén Tóbiás prófétát láthatjuk a kutyájával és az angyallal, amint éppen úton vannak, hogy megkérjék Sára kezét (Tób6, 10–13); más értelmezések szerint azonban magát a férjet vezeti Rafael főangyal, hogy meg tudja oldani házassága válságát.

Vezessen minket is a Szűzanya elé, hejét életünk gubancait kioldja!

Takarítás, rendrakás

Édesanyámnak alaposan kidolgozott módszere volt és van a takarításra. Pontosan tartotta magát beidegződéseivel, és elvárta tőlem is, hogy én is tartsam magam ezekhez. Ha ezektől bármiben megpróbáltam eltérni, nagyon boldogtalan volt. A mosás kiterítése, a zoknik összepárosítása, a porszívás, az ablaktisztítás, az ingek vasalása és minden házimunkával kapcsolatos tevékenységnek pontos, eltéríthetetlen rituáléja volt.

Az ezekhez a műveletekhez kapcsolódó megoldások Édesanyám alkotásai voltak. Ezekben a jártékosságnak vagy az új megoldásoknak semmi helye nem volt. Egyetértettem a takarítás értelmével, de miután nem

értettem, hogy miért van ez a szigorú ragaszkodás a szokásokhoz, minden háztartási munkát meggyűlöltem.

Apám szerint nem sok értelme lett volna engem a felsőoktatásba engedni. Jövőmet anyám életének folytatásaként

látta. Férjhez menni, gyerekeket szülni, és ellátni a családot és a háztartást.

Ekkor anyám, eddig előttem ismeretlen, tőle szokatlan és váratlan eltökéltséggel közbelepett. Ragaszkodott ahhoz, hogy lehetőséget kapjak a felsőfokú képzésre, miután már

bizonyítottam, hogy értelmes vagyok. Hogy ne töltssem életemet a mások rendtelenségének a rendberakásával, még akkor sem, ha a rendtelenséget csinálók

...nem értettem, hogy miért van ez a szigorú ragaszkodás a szokásokhoz, minden háztartási munkát meggyűlöltem.

a családtagjaim. Azt akarta, hogy több lehetőség közül választhassak és, hogy tehetségemet jól használjam fel.

Tájépítészetet és környezetvédelmet tanultam. Valószínűleg azért választottam ezeket a tárgyakat, mert anyám szeretett kertészkedni. Ez volt az az elfoglaltság, amelynek végzése közben a legboldogabbnak láttam. A kreativitásra is volt lehetőség – és talán még éreztem a rendrakás szükségességét, mivel annyi természetvédelmi probléma volt.

Az egyetem sokféle, hagyományos és új tervezéssel kapcsolatos elgondolással ismertetett meg bennünket. Az egyik elképzelés az volt, hogy a világban nem létezik rend, csak az elképzelésünkben. Professzorunk kirándulni vitt el bennünket. Útközben, amit találtunk, mindenfélét összeszedtünk, amiket aztán összedobtunk. Körbeálltuk, és a professzor arra kért bennünket, hogy írjuk körül, hogy az összedobált dolgokban miféle rendet látunk.

Meglepően annyiféle rendszert találtunk, ahányan voltunk. Egy másik alapelv az volt, hogy a néző dönti el, mi a szép, és hogy mi igaz, az is viszonylagos. Mindenki a saját igazságát éli meg, és azt tartja szépnek, ami éppen tetszik. Ezzel szemben csoportom egyik tagja így szólt hozzám: „A világban tölünk függetlenül van szépség és igazság is.”

Azt soha nem mondta el, hogy mi győzte meg, és soha nem vitatkozott a professzorral arról a témáról. A munkánkban viszont azt az igazságot és szépséget próbáltuk megtalálni, ami tőlünk függetlenül is létezik, és nem szubjektív kijelentésre és annak megvédésére törekedtünk. Úgy tűnt, hogy volt ott vala-

mi, ami vonzó volt az embereknek, és nem volt szüksége magyarázatra.

Alkalmanként az egyetemet arra kérték fel, hogy dolgozzon ki projektjavaslatot a város 60-as éveiben emelt épületeit körülvevő területeinek, parkjainak építészeti rendberakására, és vonzó lakókörnyezet létrehozására.

Ez meggyőzött arról, hogy léteznek olyan elvek, amelyek, amikor összetörnek, rendtelenséget vagy diszharmoniót hoznak létre. Általában sok kreativitásra volt szükség, és gyakran elég sok időt és pénzt vett igénybe valami igazi rend megteremtése ott, ahol valamit elvek nélkül hoztak létre.

Rendet rakni még mindig nem szerettem, és ezért arra gondoltam, inkább megpróbálom megérteni ezeket az elveket, és elkerülni a sok felesleges erőfeszítést, amelyet be kell fektetni a dolgok rendbehozatalába.

Nem azon a területen kezdtem el dolgozni, amit az egyetemen tanultam. Elsősülött fiunkat nevelgettem, rendeztem otthonunkat, pénzügyeinket intéztem, és a jövő perspektíváit vizsgáltam. Férjemmel egy kis céget hoztunk létre, ahol megpróbáltuk rendbe rakni az em-

berek értelmezéseit bizonyos kérdésekről. A médiában dolgoztunk, remélve, hogy az emberek figyelmét sikerül felhívunk az igazságra és a szépségre.

Amikor cégünk elkezdett valóban működni, megszületett második fiunk. Mivel nagyon ragaszkodott hozzám, nem hittem, hogy valaha is rendbe tudnám hozni kis lelkében azt a rendetlenséget, amit utazásunk okozott volna benne. Munkánk ugyanis utazásokkal járt.

Rend a fejben, léleekben

Amikor gyermekeink megtanulták a megfelelő eljárásokat, az élet egy hajléktalan hölgyet sodort életünkbe. Hajnalka idegileg és fizikailag olyan rossz állapotban volt, hogy a klinikai pszichiáter azt javasolta, hogy kerüljön zárt intézetbe. Azt mondták, hogy nagyon alacsony az IQ-ja, és képtelen lesz bármikor is gondoskodni önmagáról mivel teljesen bezárult saját világába, és képtelen lenne megbirkózni a valósággal.

Annak a valószínűsége, hogy ezt a nőt egy intézetbe zárva lássam, elkésérített. Templomi közösségünk és annak az otthonnak gondozói segítségével, ahol sikerült elhelyeznünk, megkezdtük vele és számára a reintegráció folyamatát.

Ma már dolgozik, és mindennapi munkájának ellátása mellett egyre inkább képes kapcsolatai kezelésére is. Kételkedtem abban, hogy az IQ-szintje egy fix ügy. Arra gondoltam, érdemes el-távolítani az akadályokat, amelyek meg-

Úgy döntöttem, hogy otthon maradok, és visszatérek a rendrakással kapcsolatos alapjaimhoz, azzal a kiegészítéssel, hogy egy négytagú családnak már sok a rend-behozatalra szoruló kapcsolata.

Értelemszerűen meg kell tanulnunk az emberi természet alapvető szabályait, az érzelmekkel való foglalkozás stratégiáját, a félreértések rendezését, az igazításokat és ezeknek az elveknek az oktatását a gyermekek számára is.

akadályozzák az igazságot az értelmének megvilágításában.

Az volt a meggyőződésem, hogy az értelem reagál az igazságra, mert a helyes működése az, hogy az igazságot érzékeli és keresi, ahogy Szt. Tamás

mondja. És minél jobban használjuk erre az értelmet, annál élesebbé válik, annál könnyebben látja el ezt a feladatot. Úgy gondoltam, hogy ez ugyanaz az elv, mint hogy a lelkiismeret is jobban működik olyan embereknél, akik a jót akarják tenni.

Elkezdődött Hajnalka rendbe rakása. Először a hajléktalanok létezésével kapcsolatos félelmeket kellett elhárítani azzal, hogy állandó tartózkodási helyet és rendszeres, mindennapi étellellátást biztosítottunk. Majd azt a szorongást kellett megszüntetni, hogy nem tud megbirkózni az ő kompetenciáján kívüli, felüli ügyek megoldásával. Ezért valakinek mellette kell lenni az ügyeket átbeszélni, és segíteni a megoldásukban.

A társadalmi kapcsolatok mennyiségét növelni és kezelni kellett. Minél aktívabb lett Hajnalka, annál több „edzési” helyzet merült fel a konfliktus-megoldó stratégiák képzésében. Például egyik nap arról panaszkodott, hogy valaki ellopta a paradicsomot a kiskertből, amelyet gondozott.

Azt a személyt gyanúsította, akinek pénzt adott a palánták megvásárlására. Amikor megkérdeztem tőle, hogy jutott erre a következtetésre, azt mondta, hogy senki másra nem gondolhat.

Azt javasoltam, hogy először derítsük fel, hogy valóban lopás volt-e. Ezért beszélnie kellene az otthon vezetőjével, magyarázza el neki a helyzetet, és kérje meg, hogy tegyenek ki egy kis táblát a paradicsomok mellé. Azon a helyen, amit Hajnalka otthonának nevez, olyan gyakran költöznek ki és be a lakók, hogy az emberek egyszerűen nem tudják, hogy a palánták valakihez tartoznak.

Néhány héttel később megkérdeztem Hajnalkát, hogy mi a helyzet a paradicsommal. Elmondta, hogy kitétték a kis táblát, és azóta nem tűnnek el paradicsomok.

Hajnalka elmesélte, hogy bezárták! Amikor a misénk utáni agapén segített a rendrakásnál, ő maradt utolsónak. Szólt Ildinek, a portásnak, hogy mielőtt elmegy, még bemegy a mellékhelységre. Ildi közben bezárta az épületet, és hazament.

Néhány órával később az épületet ellenőrző éjjeliőr észrevette, és kiengedte. Hajnalka nagyon el volt keseredve. Néhányszor meghallgattam a történetet, amíg a gőzt teljesen ki nem engedte. Aztán próbaként, feltettem a kérdést: „Gondolod, hogy Ildi szándékosan bezárt?” Hajnalka egy ideig gondolkodott, majd így szólt: „Nem, nem hiszem. Ildi valószínűleg nem hallotta, amit mondtam.”

„Megtudhatnád, ha beszélnél vele” – javaslom. Szükségszerűnek tartottam Hajnalka emlékeztetését a rendbetételét, hogy ne harag éljen benne, amikor újra eszébe jut ez az epizód, vagy ha találkozik Ildivel, ne beszéljen vele keményen. Nem akartam egy újabb összekuszálódott kapcsolatot.

Megjegyeztem Hajnalkának: „Ez elég izgalmas kaland lehetett. Egy üres, nagy épületben, a sötétben sétálgatni, egészen addig, amíg a lovagias éjjeliőr észre nem vett és ki nem engedett.” Hajnalka nevetve válaszol: „Igen, elég izgalmas kaland volt.” A következő alkalommal, amikor találkoztam a portással, Ildivel, ő elmesélte, hogy Hajnalkával megadták egymásnak a telefonszámaikat, hogy meglegyen, ha szükségük lenne egymás segítségére. Mostanra ez is csak egy vicces történet.

A béke a rend nyugalma

Barátainkat látogatjuk. Édesanyjuk is otthon van. Kerekesszékben tolják be hozzánk, ahol mi ülünk, az ebédlőbe. Nem ismer meg bennünket, de nagyon barátságosan üdvözl minket. Derűsen mosolyog. Mivel az asztalon meleg ételt lát megkérdezi: „Nem reggel van?” Fia válaszolja: „Nem, ebédlő.” Ezzel a válasszal meglegcszik. Akkor minden rendben van. Több éve nem találkoztunk. Valamikor nagyon aktív volt, de úgy tűnik, teljesen békés és elégedett állapotával. Mindig kíváncsi voltam, hogy én milyen szeretnék lenni idős koromban. Abban biztos vagyok, hogy szeretnék békében lenni magammal és az étellel, csakúgy, mint barátunk édesanyja.

A béke a rend nyugalma, mondja Szent Tamás. Kíváncsi vagyok, mire lenne szükség ahhoz, hogy elérjük ezt az állapotot. Azt hiszem, az embernek vagy elég hosszú ideig kell élnie ahhoz, hogy megvárja, amíg az összes kihívás és zavaró tényező, amelyet számára az élet

tartogat, megoldódik, és a helyére kerül, vagy saját magában kell rendet rakni úgy, hogy bárhol, bármikor békében lehetek, bármilyen problémát is teremt az élet, mert rendben van, függetlenül attól, hogy mi van körülötte.

Akkor a rendrakás kérdésében meg kellene változnom. Ha bele tudnék nyugodni, hogy ez a hivatásom, akkor beletehetném játékoságomat és kreativitásomat ebbe a tevékenységbe teljes mértékben, és abba hagyhatnám a váromozást az igazi életre, amikor is elkészíthetem nagyszerű tervezetemet, amelyért majd érmet kapok.

Rendben van, ha nekem éppen az elvarratlan szálakat itt és ott rendbe kell rakom. Akkor, ha jól csinálom, már a gubancos oldalról is sejteni lehet itt és ott, hogy egy nagyszerű gobelin részei vagyunk, amely – ha teljesen látható a jó oldalról – minden vártnál csodálatosabb és nagyszerűbb. (Mint az én csodálatos, szépséges férjem, aki a rendrakás és a türelem világbajnoka.)

Nászajándék

20 évvel ezelőtt az esküvőnkre sok szép és hasznos dolgot kaptunk sok-sok rokontól, baráttól. Az évek során többször költöztünk, gyerekeink születtek, így a tárgyainkat sokszor tettük ki veszálynek. Jó néhány szép bögre, tányér

és kancsó el is törött. Hihetetlen volt, hogy nem tudunk vigyázni a tárgyainkra! Aztán (sajnos) megtanultuk elengedni azt, amit el kellett engednünk – már nem tettük el a darabkákat, nem próbáltuk összeragasztani.

Sok szép tárgynak és konyhai gépek azonban még most is nap mint nap hasznát vesszük. Azt vettük észre, hogy a legtovább azok az ajándékok bírják, amelyeket valóban használunk, nem csak egy dísz-porfogót képeznek valamelyik polcon.

Az összes ajándék közül egyet emelnék ki, amely mindennap, mindenhol

velünk volt, velünk van: a minket eskető atyától egy imát kaptunk azzal az instrukcióval, hogy ezt minden este el kell imádkoznunk. Eleinte nagyon megilletődve, szorgalmasan imádkoztunk, valóban minden este, így megtanultuk hamar kívülről. Az ima gépelt és kézzel írt eredeti változatát a háziszentélyben őrizzük. Igen ám, de ahogy telt-múlt az idő, bizony nem sikerült mindig olyan harmonikusan egy-egy nap, mint ahogyan szeretttük volna, mégis el kellett mondanunk este együtt az imát, amelyben hálát adunk a házastársunkért (aki felbosszantott, aki nem figyelt rám, aki türelmetlen volt, stb.). Volt, hogy csak a minket eskető atyára való tekintettel mondtuk el közösen az imát, nehéz volt valóban átélni azt, amit a szánk mondott. Mégis, ez a mozzanat sokat segített abban, hogy nap mint nap megújítsuk a szeretetünket. Ez a legnagyobb ajándék: újra meg újra hálás lehetek Istennek a házastársamért.

HÁZASOK IMÁJA

Jézusom! Ezen szent órában köszönöm Neked férjemet/feleségemet.
Köszönöm minden munkáját, könnyét, mosolyát.
Köszönöm Neked minden értem hozott áldozatát.
Köszönöm az éveket, amiket együtt tölthettünk.
Köszönöm a gondokat, amiket egymással megosztottunk.
Köszönöm Neked, hogy Ő az enyém,
Köszönöm, hogy nem veszítettem el szeretetét.
S mert mindezt megköszönöm, eskümet megújítom:
Esküszöm, hogy el nem hagyom mindörökre.
Add meg, Uram nekünk, hogy Téged szeretve egymást szeressük! Amen

A Schönstatti Családmozgalom a szegedi Tágas tér fesztiválon

2017. szeptember 8. és 10. között volt Szegeden a Tágas tér fesztivál. A második alkalommal megszervezett esemény célkitűzése az volt, hogy az egyház kivonuljon az utcára, és szolgálva a járókelőket, ajándékaiból részesítse a szegedieket. A kezdeményezéshez több katolikus iskola, lelkeségi mozgalom, önkormányzat és civil szervezet kapcsolódott. Az esemény több száz szervezőt és több ezer résztvevőt mozgató meg a három nap folyamán. Voltak könnyűzenei fellépők, szabadtéri sütés-főzés, lovaglási lehetőség, traktorozás, íjászkodás stb. Ebben a forgatagban lehetett egy színpont a Schönstatti Családmozgalom sátra is a Dugonics téren péntek délután és szombaton egész nap.

Nagyon érdekes a sátor története.

Egyik nap kaptam egy e-mailt a szervezőktől, amelyben felkértek, hogy kapcsolódjak be a fesztivál szervezésébe a Schönstatti Családmozgalom bemutatásával. A levél teljesen váratlanul ért, mert a mozgalom ugyan nagyon kedves számomra gimnazista és főiskolás éveim óta, de családosan nem kapcsolódtunk még hozzá. Ültem a gép előtt, és eleredtek a könnyeim. Felhívtam a férjemet, és megkérdeztem, hogy segítene-e nekem ebben a feladatban. Mivel ő gondolkodás nélkül igent mondott, visszaválaszoltam, hogy elvállaljuk a sátor szervezését, bár fogalmam sem volt, hogy mindezt hogyan fogjuk megvalósítani. Úgy éreztem, hogy ez a felkérés nem lehet

a véletlen műve, a Szűzanyának biztos, hogy szándéka van ezzel a dologgal.

Aztán szépen lassan megtettük a következő lépéseket: segítségért folyamodtam a mozgalom vezetőihez, akik támogatták a bemutatkozást. Kértem egy házaspárt, akik hitelesen tudnák közvetíteni a schönstatti üzenetet, és meg is kaptuk őket: Magyarkuti József és Judit személyében. Nagyon hálás vagyok a Szűzanyának, hogy vállalták a feladattal járó áldozatot, és kilenc gyermeket nevelő szülőként eljöttek Szegedre. Az ő közelségükben át tudtam érezni, hogy mekkora kisugárzása van egy keresztény házaspárnak, és hogy általuk a jó Isten milyen sok áldása tud áradni környezetükre.

Történt utazásuk elején egy baleset Magyarkutiékkal az autópályán: az egyik gumijuk defektet kapott. Nekik semmi bajuk nem lett. Miután kicserélték a kisbuszon a gumit, egy kicsit később érkezve kapcsolódtak be a munkába. Feltettem a kérdést az esemény után: vajon mit üzent nekünk a Szűzanya ezzel az esettel? Egy kedves ismerősömtől ezt a választ kaptam: „Ha a Szűzanya nagy dolgokat szeretne végbevinni, nagy dolgokat kér tőlünk áldozatul...”

És valóban, ebben a két napban az apró látható dolgok mögött a mélyben nagy csodák történhettek.

Magyarkutiékkal úgy beszéltek meg, hogy egy háziszentélyt alakítunk ki a sátorban. Hoztak magukkal Oázist, szóróanyagokat, és a háttérben volt egy

transzparens a mozgalom életéből vett képekkel. A gyerekek számára kézműveskedést szerveztünk. Tojástartóból készült virágokat festhettek az érdeklődők, volt horgászat, ehető rózsafüzér készítése, képek fonaltechnikával készültek. Elmondható, hogy a schönstatti sátor nagyon mozgalmas, nyitott és szeretetet sugárzó légkörben fogadta a betérőket. Nagyon sokan megfordultak nálunk. Volt, aki csak egy Kentenich atya idézettel távozott, volt, aki hosszasan hallgatta Józsi és Judit gondolatait. Szombat estére

nagyon elfáradtunk, és a háziszentély köré gyűltünk egy rövid imára, hogy megköszönjük a Szűzanyának, hogy részesei lehettünk ennek a gazdag élménynek.

Hála és köszönet mindenkinek, akik segítettek ezt a munkát. Ismét beigazolódtott: Mater perfectam habebit curam (A Szűzanya tökéletesen gondoskodik). Köszönjük, Szűzanya!

A rendezvényről készült videó megtekinthető:

<https://youtube/P6MoHY-f8OM>

Lippai Judit

Ifjúsági csoporttalálkozó

Ez a csoporttalálkozó mindannyiunk számára nagy élmény volt. Péntek este az ország különböző pontjairól érkező csoportok bemutatkoztak egymásnak. A vicces játékokon keresztül új embereket ismertettünk meg. Szombaton egy jegyespár előadását hallgathattuk meg, majd kisebb csoportokban beszélgettünk, és így mindenki megoszthatta másokkal a véleményét. Szóba került a személyes hitünk megélése és az Istennel való kapcsolatunk a mindennapi életünkben. A házasság előtti tisztaság fontosságáról és a párkapcsolatban a másik személy tiszteletéről beszélgettünk. Nagyon elgondolkodtató volt ez a beszélgetés, és sokat jelentett nekem. Délután kirándultunk, frizbiztunk, és felmentünk a kilátóba, ahol tejfölszerűen terült elénk a táj. Vacsora után esti imáztunk, és hálát adtunk Szűzanyánknak ezért a szép na-

pért. Este beindult a buli, amely kártyázásból, társasozásból és táncolásból állt. Jókedvben és nevetésben nem volt hiány. A másnap fénypontja az aratás volt, ekkor a csoportokban átbeszéltük az egész hétvégét, megosztottuk egymással azt, hogy kinek mi tetszett a legjobban. Nagyon hálásak vagyunk szervezőinknek és előadóinknak, hogy ilyen különlegessé és nagyszerűvé tudták tenni ezt a találkozót. Mindannyian élményekkel gazdagodva tértünk haza.

Feltöltődés – lemerülés

A hátizsák bepakolva: hálósák, váltóruha. Így állt 10 napot a szobában.

– De Anya, hiszen mindjárt itt a CSOPORTTALÁLKOZÓ!

Indulás: a fiúk már 15 órakor elutaztak, a lányok csak a 17 órás busszal mennek, mert még be kell pakolni...

Odaértek mind a kilencen? Nem értek oda? Ha baj van, úgymint felhívják. Nem hívnak.

Másnap már csak jelezniük, ha nem értek volna oda... Hívjam őket? Vagy ne hívjam?

Végül 24 óra elteltével felhívom a legidősebbet:

– Minden rendben?

– Persze, tök jó!

– És hogy-hogy van téreped?

– Itt vagyunk Veszprémben a baleseti ügyeleten.

– ??????????????????????

– Á, semmi, csak egy kéztörés, de azt mondta Kristóf, hogy neki el szokott törni a keze. És a Benedek tök ügyesen vezetett, és nem is kellett nagyon lehúzódnia az út szélére, amikor jöttek szem-

be, és ma lett 18 éves Benedek, így aláírhatja a kórházi papírokat, és találtam egy kolbászt a kesztyűtartóban, és van jégkaparó is, mert a szélvédőn alig látunk ki idefele, de majd a visszaút előtt letisztítjuk. (Nagy levegő.)

– Jó, örülök, ügyesek vagytok! Puszi, és jobbulást Kristófnak!

Újabb 24 óra múlva vert hadként érkezik a kilenc gyermek. Mindenkit hazajuttattak a sofőrök (köszönjük!), a saját lábukon és saját térdükön bevánszorogtak, bekúsztak a nappaliba, ráfeküdtek a zsákjaikra, és túlvilági tekintettel nyöszörgik:

– Nagyon jó volt, szuper volt, játszottunk sokat, tök sokat beszélgettünk, jó volt az előadás, befértünk a kápolnába, remek volt a társaság, nem kellett a pizsama, mert ruhában szundikáltunk pár órát, jövőre is megyünk. Inkább majd alvás után eszünk ebédet.

És este lett és reggel, a következő nap... 17 óra alvás után ébrednek az ifjak, és árad belőlük a mosoly, a lélek és a szó!

Szűzanyánk, hála Neked, hogy megint Magadhoz vonzottad az ifjú szíveket!

„A megismerésünk forrása a gondviselésbe vetett hit. Isten a körülményeken, a feladatainkon, a létünkön keresztül beszél hozzánk. A gyermekeim anyja vagyok. Jön egy jelenés, és azt mondja: Hagyd el a gyermekeidet, és menj a kolostorba. Akkor mi azt mondjuk: »Viszontlátásra!« Mert ha anya vagyok, akkor már beszélt hozzám a Jóisten, és azt kellett meghallani. Ez a mi feladatunk. Mindennap kapunk egy szót a Jóistentől. Nem kell valami különöset várni. Amit mi tudunk a Jóisten akaratáról, azt az életünkben tudjuk.” *Tilman atya*

Teaház

Már két alkalommal vettem részt a budapesti régió Teaházi találkozóján, és élvezhettem a Csabai család vendégszeretetét, a schönstatti családok barátságát.

Az első alkalommal meglepődtem, milyen sokan jöttek el. Voltak, akik a kiscsoportos összejevetelüket szervezték erre az alkalomra. A plakáton a párolgó teából kirajzolódó szójáték is hívogatott. Beszélgetést, találkozást, ismerkedést ígért olyanokkal, akiket eddig nem, vagy csak kevésbé ismertünk.

A vendégfogadó Csabai család kertjében hamar egymásra találtak a gyerekek. Bőven volt lehetőségük a játékokra. Ugráló, teke, foci, kismotor, medencézés várt rájuk. Egy szépen megterített, süteményekkel, enni-innivalóval megrakott hosszú asztalt ültünk körbe.

A kora nyári találkozón, a rövid bemutatkozások után egy koronázással kapcsolatos összeállítást olvastunk el közösen, és beszélgettünk róla. Azt gondoltam, túl hosszú lesz végigvenni az egészet, de hamar kiderült, hogy mennyire közös nyelvet beszélünk.

Hamar elszállt az idő, a teázásra már nemigen futotta.

Másodszorra, kora ősszel, az időjárás miatt a házban jöttünk össze, ültünk körül az asztalt és teáztunk.

Vendéglátóink háza önmagában is hívogató, nemcsak azért mert szép és hangulatos, hanem mert erő és otthonosság sugárzik egy ilyen nagy család otthonából. Gyönyörködhattunk

a nagy, plakátméretű családi fotóban, ami a gyerekekről készült. Jól bejárattott háziszentélyükben a megkoronázott schönstatti Mária-kép körül a kedves szentek, példaképek, szeretett családtagok, barátok képei, keresztetek, fontos tárgyak, akik, amik nélkül szegényebb lenne az élet. A Szentírás külön díszesen elhelyezve. Ebből a családi korszából bőven lehet meríteni.

Ezen a találkozón egy özvegy társunk mesélte el az életén keresztül – kedves tárgyaival szemléltetve –, hogyan vezette őt és azután a házasságában férjével együtt őket a Jóisten.

A gőzölgő tea fölé hajolva, azt kortyolgatva elgondolkoztunk azon, milyen sokféleképpen lehet eljutni a Jóistenhez, milyen szépen kíséri az utunkat a Szűzanya gondoskodása.

Vajon mi készítette a családokat, hogy eljöjjenek erre a szombat kora délutáni eseményre, nem tudva, pontosan mi vár rájuk, a gyerekeik jól érzik-e majd magukat. Sok fiatal és kevésbé fiatal házaspár pici gyerekekkel és nagyobbakkal

többnyire ismeretlenül. Éreztük, hogy az értékeink mentén összetartozunk, és szükségünk van egymásra, mert tanulhatunk egymástól. Jó volt látni ezeken a házaspárokon, hogy szeretik egymást, és szeretnének minél jobb család lenni.

Biztatok mindenkit, hogy aki kedvet érez egy ilyen találkozóhoz, menjen el a legközelebbi Teaházba egy kis ismerkedésre, beszélgetésre.

Kora nyáron és kora ősszel ismét lesz erre lehetőség a budapesti régióban.

A Szűzanya hónapja

Tartjuk, hogy az október a Szűzanya hónapja, hát ez az október igazán az volt! Kezdődött azzal, hogy az áprilisi „Kápolna ünnepre” tervezett „Koronázási ünnep” áttevődött október 7-re. Ennek én két okból is nagyon örültem. Először azért, mert én április 1-jén semmiképp nem tudtam volna Óbudavárra menni, és nagyon szomorú lettem volna, ha lemaradok a koronázásról. Másodszor pedig azért, mert én is benne voltam az óbudavári kápolna új színes üveglakainak közös tervezésében, és így legalább esély nyílt arra, hogy a koronázásra az ablakok kivitelezése is elkészülhet. Fontos megemlíteni azt is, hogy a Gódány csa-

lád nyári beszámolóit Róbert állapotáról, majd a gyászjelentés (szept. 19.) és a temetésén (szept. 29.) elhangzott beszédek mintegy „kiemelő filcként” húzták alá az októberi koronázás jelentőségét. Ezt erősítette az a párhuzam is, mely a Kentenich atya halálának évfordulóján (szept. 15.) indított „Kentenich év” nyitánya jelentett (így készül Schönstatt az alapító 50. égi születésnapjára; 1968–2018).

A Koronázási ünnep nagyon felemelő volt. Maradandó élményt jelentett számomra a szentmise főcelebránsa, Székely János püspök úr imponáló tájékozottsága Schönstattot illetően és őszinte vonzalma annak felismert értékei iránt. A kigyózó hosszú sor képét sem lehet elfelejteni, amiben a családok, házaspárok és fiatalok türelemmel várták, hogy a megkoronázott MTA kegykép előtt tisztelegessenek és a saját korszójukból a felajánlásukat az Élet Királynőjének vigyék, ünnepi ajándékként. Hiszem, hogy a meghozott áldozatok teszik fényessé Háromszor Csofárdalatos Anyánk magyar koronáját. Nem lehetett akkor nem gondolni azokra a barátainkra, akik már a Mennysországon ünnepeltek velünk. Az ő elkötelezett életük igazgyöngyökként díszítik ezt a ko-

ronát, melyen Gódány Róberté az egyik drágakő lehet. A szentmise után szép szentképeket kaptunk emlékül, melyeken a virágkoszorúba foglalt kegyképünk látható a Szentkoronával, a hátoldalán pedig Pio atya a Mennyes Királynőjéhez írt gyönyörű imájával. Meglepetés ajándékként még 2 db virághagymát is lehetett választani: tulipánt vagy nárciszt. Azzal a buzdítással kaptuk, hogy az egyiket ültessük el a Szentély előtti virágos kertben, a másikat meg otthon. Mivel a virágok egyszerre fognak kinyílni itt is ott is, ha az otthonit látjuk, az rögtön Óbudavárt is megidézi majd nekünk. Szép gondolat, de amikor én a nárcisz hagymákat választottam, tudtam, hogy az egyiket a „Méltóság Mezeje” című hospice rendezvényre fogom elvinni, ahol fővédnökként mondok majd beszédet, és részt vehetek a nárciszok ültetésében, ami a hospicosok szimbóluma. Megköszöntem Királynőmnek, hogy nem üres kézzel küld, hogy eleget tegyek ennek megtisztelő, de váratlan felkérésnek. Cserébe megfogadtam, Őt is beleveszem majd az ottani köszöntő beszédembe.

Az ünnep egyediségét erősítette a Szentély új színes üveglakainak megáldása is. A négy ablak kialakítása kis módosításokkal követi a schönstatti Őszentély ablakainak koncepcióját. Újításként a Mária monogram fölé behoztuk a Szentkorona képét, míg a Krisztus monogram fölé új elemként az Oltáriszentség szimbóluma került. A hajórész ablakainál csak a keretező színeken változtattunk kicsit, a piros-fehér-zöld kombináció megjelenése érdekében.

Mivel estére is ott maradtam, volt időm, és lementem a falu temetőjébe

Gódány Róbert sírjához. Virág híján „Az Élet Királynője” szentképek egyikét tettem a keresztiére. Este az Apostolkör foglalkozásán Gertrúd-Mária nővér megkérdezte a résztvevőket, mi az a gondolat, az a szó, ami számunkra a mai nap jelentőségét a leginkább kifejezné. Nekem ez jutott eszembe: Életszentség Királynője!

Másnap már a pécs-szabolcsi Magyarok Nagyasszonya templom búcsús szentmiséjén vehettem részt, aminek Bíró László püspök úr volt a főcelebránsa. Szentbeszédének vezérgondolata: Mária a minta, amilyenek Isten az embert elképzelt. Ez a minta nem életidegen, ez a minta nyitott az életre, az életet szolgálja. Ez az út járható, és ez az út Istenhez vezet, az Élet Urához.

Három nappal később azt vettem észre, hogy otthon a loggia falára kiakasztott cserépes növényünkön 25 éves szünet után újra megjelentek a kis visszavirágok. Mária könnyének is hívják, és most tele volt „könnycseppekkel”, és édes illatot árasztott. Azóta ez a facebook háttérképem.

Október 14-én gyönyörű napsütéses időt kaptunk ajándékba a Méltóság Mezeje című rendezvényhez. Én az új cserép korszomban vittem el az óbudavári nárcisz hagymámat. Szép volt a műsor, és a köszöntőm is jól sikerült, amiben természetesen az Élet Királynője is szerepelt. A nárcisz hagymákat a Pécsi Székesegyház közelében ültettük el egy parkban. Ekkor határoztam el, hogy az otthon lévő másik hagymát Schönstattban, Tilmann atya sírján fogom elültetni.

(Folytatás a Másodszor Tillman atyánál cikkben.)

Másodszor Tilmann Atyánál

Pontosabban úgy kellene írnom, hogy „Másodszor Tilmann atya sírjánál”, de így szebb (MTA!). Az időrendtől eltérve ezzel a második úttal kezdem a történetünket, melyre 2017 novemberében került sor.

Mivel közepső fiunk, kihasználva egy Erasmus ösztöndíjat, az őszi félévét Hollandiában végezte, lányaink fejükbe vették, hogy az őszi iskolai szünetben meg kell látogatni. Igaz, hogy Berlinbe is kiutaztunk családiról, mikor a nagyobbik lány volt ott Erasmusszal, de én most kicsit óvatosabban lelkesedtem, mivel ez sokkal messzebb van, és novemberben kellene menni, a Suzukink is öregebb lett azóta, az őszi szünet csak ötnapos, amiből szűk két nap jutna Hollandiára, meg anyagilag sem álltam túl jól. Hallva aggályoskodásomat a lányok egy repülőgépes verzióban kezdtek gondolkodni, amit a szülők nélkül is meg tudnának oldani. Hamar kiderült, hogy az olyan sokba kerülne, amennyi pénzük nincs. A feleségemen pedig látszott, szomorú lenne, ha a döntésem miatt ő is kimaradna a fiunk meglátogatásából. Ezért elkezdtem mégis komolyabban foglalkozni az utazás gondolatával. Amikor az első útvonaltervnel észrevettem, hogy Schönstatt mellett haladna el az utunk, új színt kapott a vállalkozásunk. Fellelkesített a lehetőség, hogy az amúgy is túl hosszú utat megszakítva megszállhatnánk Schönstattnál, és a családot is elvihetném oda, ahol három éve, 2014 októberében, a centenárium ünnepi

napjaiban oly sok szép élménynek lehettem részese. Így már azt se bántam, ha hitelből kell majd finanszíroznom a magam részét.

Meglepetésemre, október 27-én, az indulásunk előtt pár nappal felhívott a bátyám, hogy hallott az úttervünkről, és szeretné azt támogatni 200 euróval. Épp a háziszentély előtt ücsörögtem, úgyhogy nem kellett messzire mennem, hogy megköszönjem az Élet Királynőjének a váratlan segítségét.

Így telt el az október, és Mindenszentek napján hajnalban elindultunk a messzi Hollandia felé. Minden rendben ment, és este 9 órára már az első szállásunkon voltunk, ami 10 km-re volt Schönstattól. Az útra magammal hoztam több példányban Kentenich atya imáiból azt a válogatást, amit még

2014-ben kaptunk a magyar buszon a centenáriumi zárandoklat során. Lefekvés előtt most ebből olvastuk el közösen két lányunkkal „Az este megszentelése” című részt. Másnap, Halottak napján délelőtt néztünk körül Schöstattban. Az Összentély kegyképe előtt adtunk hálát azért, hogy együtt eljuthattunk ide, és kértük Háromszor Csodálatos Anyánk és a Jóisten áldását további életünkre. Utána felmentünk a Schönstatt hegyre, az Örökimádás templomba. Itt szintén az MTA kép előtt imádkoztunk, majd a felajánlásainkat és kéréseinket cédulákra írtuk, amiket a „korsóba” tettünk. A hatalmas templomban csak mi voltunk négyen. Kentenich atya szarkofágjánál viszont találkoztunk egy idős schönstatti nővérrel, aki ott csendben imádkozott. Mi, Kentenich atya egyik kedves imáját az „Otthonnal” címűt mondtuk el hangosan, versszakonként egymásnak továbbadva, a nagy kőkoporsó mellett. Méceszt gyűjtöttünk, és hálát adtunk az ő gyümölcsöző életéért, és imádkoztunk a boldoggá avatásáért. Felemelő érzés volt, hogy a családuk ilyen módon is bekapcsolódhatott a Kentenich évbe. A másik hegyre, amit Sion-hegynek neveztek el, pont déli harangszóra érkezünk. Itt van a schönstatti idős atyák háza. Mire sikerült elültetnem a hozott nárcisz hagymát Tilmann atya sírján, aki az itteni leányszentély melletti sírkertben van eltemetve, meglepetésünkre a kápolnából sorban jöttek elő az atyák, szintén oda a sírokhoz. Mint kiderült, ők előtte szentmisét tartottak az elhunyt atyákért, és a kis temetőben folytatták az imádságot. Egy színes bőrű atya, miszeruhában, szenteltvízzel körbejárt, és

egyenként meghintette az összes sírt. Megható volt, hogy ilyen véletlenül mi is részesei lehettünk ennek a bensőséges szertartásnak.

Tilmann atya sírjánál először 2014. október 17-én délután voltam a Hortobágyi házaspárral, pontosan 12 órával azelőtt, hogy a karórám megállt, amolyan cikk-cakk formában, amiről már írtam korábban egy cikkben. Sajnos Tilmann atyával csak kevésszer találkozhattam életében, de mindig nagy hatást gyakorolt rám. Nemrég olvastam egy schönstatti nővér beszámolójában, hogy a halála is különleges élmény volt. Ezt eddig csak sejtettem, hiszen azt láttam a sírkeresztjén is, hogy halálának már a dátuma is különleges: 20.12.2012. De ahogy a szeretett magyarjai írják, úgy még szebb: 2012.12.20. Mert így a számok szimmetriát mutatnak! De az is szép, hogy ez a nap pont Teofil napja, ami görög eredetű férfinév, jelentése: Isten kedvelte vagy Isten kedvelő, Isten barátja! Számomra ez azt igazolja, aki Mária barátja, az Isten barátja is, és Tilmann atyánál ez a barátság kölcsönös lehetett...

Tudatalatti gubancok gyógyítása¹

Szeretnénk mindent felfogni, ami a korban kering és áramlik. Ehhez szükségünk van egy lét-sík, egy élet-sík újrafelfedezésére. Az „újrafelfedezés” szó nem helyes; inkább egy új lét- és élet-sík mélyebb felfedezéséről van szó: a tudatalatti lelkiélet megújításáról. Úgy is mondhatjuk: az (öntudatlan) természet, az emberi természet világának megújításáról. Mindarról tehát, ami tudat alatt mozgolódik, forrong és él bennünk. Közben vegyék tekintetbe mindazt, amit (a lélektan) ebben az irányban felfedezett és megállapított, ami mélyebb bepillantást ad pl.: a kamaszkor rendeltetésébe. (Ugyanis ami igaz a kamaszkorra, az áll a mai emberiségre is, mely ma, a legújabb korban mintegy a „kamaszkorát” éli.)

HALAK A JÉG ALATT

Nagy nehézséget jelent, ha rossz, feldolgozatlan benyomások, görcsök terhelik és bénítják tudatalatti világomat... Előfordulhat, hogy egy benyomást vagy rossz élményt önfegyellemmel tudatosan feldolgozok, aztán pedig a feledékenység miatt is egyre jobban eltűnik az emlékezetemből. De van, hogy azt vesszük észre, hogy bizonyos helyzetekben ezek a benyomások újra felszínre törnek. Elég csak egy kis momentum, egy bizonyos illető, aki lenézett, megrágalmazott, vagy esetleg valaki más találja el, érinti meg az érzékeny pontomat, s azonnal

váratlanul feltör újra minden, amiről azt hittem, hogy már feldolgoztam. Hol volt ez a benyomás eddig? Lesüllyedt a tudatalattiba, a tudatalatti lelkiéletbe.

A jobb érthetőség kedvéért tekintsük a tudatalatti lelkiéletet egy „tónak”. Engedjék meg, hogy a benyomásokat halakhoz hasonlítsam: kisebb, nagyobb halakhoz, aszerint, hogy egy-egy benyomás mélyebb vagy kevésbé mély volt. A halacska mintegy belemerül, lebukik a tóba. Hogy a képet még tovább tökéletesítsük, vagyis hogy a sokszor feltörő problémát érthetővé tegyük, a felső (tudatos) és az alsó (tudatalatti) réteg közé gondoljunk oda egy jégréteget. Nos, ha a gyakorlati életet megfigyeljük, meg kell állapítanunk, hogy valamennyi kicsi és nagy hal, mely ott lenn kering, bizonyos körülmények között a felszínre tör, áttöri a jégréteget, és bajt okoz a tudatos lelkiéletben.

Számtalanszor mondtuk már korábban: az ember sokkal inkább azt teszi, amit a tudat alatt akar, mint azt, amit tudatosan elhatároz. A nevelés nagy feladata tehát ma abban áll, hogy ezt a tavat megtisztítsuk a halaktól; hogy a tudatalattit kitararítsuk; hogy a tudatalattit áthassuk az erkölccsel; hogy a tudatalatti lelkiéletet átjárja az isteni (kegyelem). De hogyan?

Egy kis példa egy levélkéből, melyet ezekben a napokban kaptam: X (nő) analizálja a saját lelkiéletét, és megállapítja, hogy tekintély-komplexusa van.

Ha valaki tekintéllyel lép fel előtte, akkor begörcsöl, vége van. A komplexus abban áll, hogy szorong minden tekintély előtt; kényszeres neurózis fogja el, ahol tekintéllyel találkozik. Mitől van ez? Nagyon hamar kiviláglott előtte, nem kellett sokáig keresgélnie. Egy ideig teljesen egészséges családban nőtt fel, aztán nem tudom, miféle hatásra, apja iszákos lett és házasságtörő. X korábban – Isten tudja mennyire – az apján csüngött. De attól kezdve rettenetesen félt tőle, tekintély-komplexusa lett. Értik, hogy mi ez? Hol van a kiindulási pont? Itt van ebben az erős értetlenségben, az apjában való nehéz csalódásban, mely az apára mint tekintélyre vonatkozott. Ezért aztán később, amikor a tekintéllyel szembesül, újra feléled benne az összes kísérő jelenség, amit akkor átélt. Összetöri, megnyomorítja egész lényét, az egész teste is szenved tőle.

Hogyan győzte le vagy törekszik egyedül legyőzni X a tekintély-komplexust?

Legelőször tisztán természetes síkon. Azonnal sejthetik, hogy amit itt mondanak, azt ma a pszichoanalízis területéhez számítják. Ez egy kis pszichoanalízis, igen; de azon túl jelentősen több. Nos, amint X felismerte a benső összefüggéseket, már önmagában ettől szabadabbnak érezte magát. Tehát ha felismerjük a belső szövődmény összefüggéseit, akkor ez már nagy részben felszabadítóan hat.

De ez még nem elég. A közlés (kibeszélés) által ismét további felszabadulás érhető el. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a képnél maradjunk: az érintett nem képes egyedül lenyelni és megemészteni a halakat. Kell valaki más, aki ezeket a halakat befogadja és – közérthetően szól-

va – lenyeli őket. Lényegesen nagyobb a felszabadító hatás, ha a két személy között fennáll egy alapvető viszony, egyfajta szeretet-kapcsolat, szeretet-egység.

De ezek a természetes eszközök, melyek ma ilyen-olyan formában mindenütt megtalálhatók, önmagukban még nem elegendőek. X, anélkül, hogy tudta volna az összefüggéseket, oly szépen leírta: *Amint ez a tekintély-komplexus a lelkemet összezavarja, megijeszti és menekülésre készíti, felébred bennem a gondolat: amit apa elrontott, azt neked kell most lehetőség szerint ismét helyrehoznod, érte vezekelned. És ezért az áldozatokat, amiket az élet kíván, Isten iránti szeretetből a jóvátétel értelmében, ill. apám bűneiért való vezeklésként fogom most meghozni.* Ezzel most egyszerre a feloldás és megszabadulás folyamata magasabb síkra került.

Mit kell tenni, ha a múltra gondolva egyszer csak tudatára ébrednek: itt van

¹ Részlet Kentenich atya előadásából; Oktoberwoche 1967/10. 14–18; 4.

Bátran imádkozzunk, mert az imádság „nagy tétre megy”

egy benyomás, mely még nincs feldolgozva. Itt van egy pont, mely belül még fáj, melytől nem szabadulok, mely mindig újra felizgat, ha valaki csak távolról is valahogy megérinti? Mit kell most tennem? Nézzék, ha tisztán lélektanilag gondolkodok, akkor gondoskodnom kell arról, hogy az átélt rossz dolog jó értelmét felfedezzem, átérezzem. Lélektanilag erre megy ki a gondolati utánajárás..., hogy bizonyítsuk, hogy éppen ez az eset, éppen mindezen nehéz élmények a javamra váltak. Kell, hogy ilyesmi lehetséges legyen! Gondoljunk már végre Szent Pál szavaira: *Az Istent szeretőknek minden a javukra válik!* (Róm 8,28), és vegyük hozzá Szent Ágoston szavát is, melyet a szent páli bölcsességbe beleérezve hozzátessz: *még a bűn is!*

Ha az éppen fent vázolt esetre gondolunk: Hol van itt a „jó értelem”? Az illető léleknek az apával kapcsolatos (rossz) élménye – bizonyos árnyékot, erős árnyékot vetett a fára, a személyes örökség fájára. Nézzék, hogyan tudja ezt most elviselni, bizonyos értelemben örömmel elviselni? Mindez arra indítja, hogy hősiek áldozat-

hozattal az egész vonalon elégtételt adjon, vezekeljen (az apja helyett). Ez jelenti e rossz dologban a jó értelmet. Miben fog ez aztán konkrétan megnyilvánulni? Erre a válasz csak az lehet, hogy nem fárad bele, hogy megköszönje (Istennek) ezeket az eseményeket, ezeket az élményeket. Mindig arra megy ki a játék, hogy lehetőleg szabad emberekké váljunk!

Azt gondolom, hogy ezzel egyben gyakorlati útmutatást is adtam, mellyel segíthetnek másoknak is. Olyan gyakorlati útmutatás, melyet saját magunknál is használhatunk, ha mi magunk kerülünk mintegy terítékre; olyan gyakorlati útmutatás, mely nélkül valószínűleg nem jutunk előbbre a belső szabadságharcban, melyet minden körülmény között vívnunk kell – sőt legyen szabad hozzáfűznöm –, ha meg akarunk szabadulni sokféle testi (neurotikus) szövődmenytől. Az ilyen dolgoktól, melyek annyira mélyre hatnak, oly mélyen belemarkolnak a lélek hajtóművébe, nemcsak a lélek lesz tele komplexusokkal, szorongással, kényszerekkel, hanem a testet is erősen károsítják.

Hogyan élték meg a szentek a Jézusba vetett hitet és a nehézségeken túllépő bátorságot? – erről beszélt Ferenc pápa január 12-én a Szent Márta-házban bemutatott reggeli szentmiséje homíliájában.

Márk evangélista könyvének második fejezetében (Mk 2,1–12) beszámol annak a bénának a meggyógyításáról, akit társai a lapos tető egyik nyílásán engednek le Jézus elé, ő pedig nemcsak a beteg testét gyógyítja meg, hanem a lelkét is, amikor megbocsátja neki a bűneit.

Márk evangéliumában két gyógyítás történetéről olvastunk: a leprás meggyógyításáról tegnap, csütörtökön, ma, pénteken pedig a béna gyógyulásáról szóló beszámolót – kezdte beszédét a pápa. – Mindkét esetben imádkoznak a gyógyulásért, és mindkét beteg hittel közeledik Jézushoz. A leprás bátor felhívással fordul felé, amikor így szól: „Ha akarod, megtisztíthatasz engem” (Mk 1,41). Jézus azonnal válaszol: „Akarom, tisztulj meg!” Tehát minden lehetséges annak, aki hisz, ahogy az evangélium tanítja – hangsúlyozta a Szentatya. Amikor az Úrhoz megyünk, hogy kérjünk tőle valamit, az imádságnak mindig hitből kell fakadnia, és hittel is kell azt végezni. „Uram, én hiszek abban, hogy Te meg tudsz engem gyógyítani, hiszem azt, hogy Te meg tudod tenni ezt.” Legyen tehát bátorságunk, akár dacoljunk is Jézussal, miként ez a leprás a tegnapi evangéliumban és a béna a mai törté-

netben. Könyörögjünk hittel! – hangsúlyozta a Szentatya.

Az evangélium tehát azt a kérdést veti fel, hogy miként, hogyan imádkozzunk – folytatta a pápa. – Ne imádkozzunk papagáj módjára, mintegy érdektelenül az iránt, amit egyébként kérünk! Kérjük az Urat, hogy segítse a mi kicsiny hitünket, még a nehézségekkel szemben is. Számos történet van az evangéliumban, amikor a bajban lévőknek nehéz az Úr közelébe férköznie. Ezért is segít bennünket ez a példa. A bénát, a mai evangélium tanúsága szerint, a tetőn keresztül engedik le, csak hogy a hordágya az Úrhoz elérjen, aki éppen hatalmas tömeget tanít. Az akarat megoldást talál, mert túllép minden akadályon – emelte ki a pápa. Bátorság kell ahhoz, hogy eljussunk az Úrhoz. Bátorság kell, hogy legyen hitünk már az elején: „Ha akarod, meggyógyíthatasz engem! Ha Te akarod, én hiszek!” És bátorság kell ahhoz, hogy az Úrhoz jussunk, amikor nehézségek tornyosulnak előttünk, bátorság...! Sokszor pedig türelem is kell, és tudni kell kivárni az időt. Nem szabad feladni, hanem mindig tovább kell menni. Szent Mónika, Szent Ágoston édesanyja imádkozott, és sokat sírt fia megtéréseért, és sikerült neki elérnie – idézte fel a pápa. – Bátran, akár dacolva az Úrral, bátran vessük be magunkat, még ha nem is nyerjük el azonnal, amit kérünk, mert az imádság „nagy tétre megy”, és ha az imádság nem bátor, akkor nem keresztény imádság – mondta Ferenc pápa.

Forrás: Vatikáni Rádió

Gólyahír

55 cm hosszal és 4,81 kg-mal, spontán módon.

Hálás köszönet mindenkinek az értem mondott imákért! És az égiek oltalmáért. Nagyon éreztem mind a kettőt :-)

A Szűzanya édesanyjai áldását és sok szent közbenjárását megtapasztalva:

Bori és Péter

2017. február elsején a Szűz Anya és Szent Filoména közbenjárásával és oltalmával teljesen egészségesen megszülettem szüleim és testvéreim (Kincső, Regő, Hanga, Emese Iringó) nagy öröme: Kailcz Mária Filoména.

Gódány Róbert temetésén elhangzott beszédek

GERTRUD MÁRIA NÖVÉR BESZÉDE A TEMETÉSEN

Kedves hallgatóim!
Kedves gyászoló közösség!

Szeretnék kiegészítésül néhány gondolatot, konkrétan három világító pillanatot feleleveníteni.

Az első világító pillanat: Egymás hordozása

Emlékszem az együttlétünkre egy családnapiokon. Reggel volt szentmise, és mi már kint voltunk. Lent voltunk az Mhc-háznál. Ott volt egy kb. tizenkét éves fiú, akinek valami baj volt a lábával, nem tudott járni. Amikor Róbert észrevette, hogy a fiú fel akar menni a szentélyhez, felajánlotta, hogy a hátán felviszi. Hálásan elfogadta a fiú Róbert segítségét, és a hátán feljutott a szentélyhez. Róbert pólóján ott maradt a fiú homokos kéznyoma. A fiú hálásan így szólította: Róbert bácsi.

Ez az apró szép élmény számomra szimbólum: Róbert nemcsak ezt a fiút vitte a szentélyhez, hanem hordozta a saját nagy családja mellett sok-sok „lelki gyermekét”, az egész Schönstatt-családot, és ezek nyomot is hagytak rajta.

A második világító pillanat: „Fejenállás”

Szeretnék mesélni egy másik Róberttel kapcsolatos élményemről. Egy másik családnapiokon ünnepeltünk a táborúznél.

Sok műsorszám volt. Köztük Róbert is szerepelt: lassan, erősen és tudatosan hosszú ideig a fején állt. Ebben az időben Róbert kb. 70 éves volt. Érezhető volt, hogy Róbertnek gyakorlata van ebben. Róbert sportos volt, felkészült, biztos, erős, humoros. Szeretett humort vinni az életbe. Néha csibész volt, nem csak a táborúznél.

A harmadik világító pillanat: „A lelki testamentuma”

Emlékszem egy eseményre 2012 decemberéből. Schönstattban Tilmann atya temetése volt röviddel karácsony előtt. Magyarországról is jött egy kocsi. Ezen a napon ajándékba kaptam – frissen a nyomdából – az első magyar „Égfelét”, Kentenich atya imakönyvét, melyet Róbert és Rita dedikáltak nekem. Ez a könyv a Schönstatt lelkiesség „winchestere”. Tilmann atya Róberttel és Ritával éveken át dolgozott az imakönyv hiteles fordításán.

Róbert a schönstatti lelkiesség garanciája volt nekünk. Az Ég felé imakönyv Tilmann atya és Róbert és természetesen Rita ajándéka és testamentuma számunkra.

Köszönjük Róbert intelligenciáját, bevetésre való készségét, bátorságát, a lenyeglátását és mozgalmunk világos lelki irányítását. Nekem nem tűnik véletlennek, hogy pontosan most, a nemzetközi Kentenich-év elején halt meg Róbert. Ő Kentenich atya hiteles és hűséges tanítványa.

Egy héttel a Szűzanya koronázása előtt van ma Róbert temetése. Magyarok Nagyasszonyát, a mi Háromszor Csodálatos Anyánkat az Élet Királynőjévé akarjuk koronázni. Kívánjuk, hogy Róbert számára ez az örök élet kezdete legyen, a mi számunkra pedig hozzon mozgalmunkba és a magyar egyházba Róbert közbenjárására új életet.

BRUNO MUCHA BÚCSÚBESZÉDE

„Ha érdemes a Szűzanyáért és Schönstattért élnünk, akkor érdemes értük meghalunk is” – mondta Kentenich atya a Mária-nővéreknek 1939-ben, amikor a nácik Schönstattba is bevonultak.

Bruno Mucha vagyok Ausztriából, ahol feleségemmel együtt az osztrák Schönstatt-mozgalom nemzeti elnökségét vezetjük. Így tehát szeretnék most a feleségem, a mozgalom vezetése: Ingeborg és Richard Sickinger, és az osztrák Schönstatt-mozgalom nevében is röviden szólni hozzátok.

Az ég különleges kedvességének érezzük, hogy Téged, Róbert, éppen most hívnak az égbe, amikor az osztrák Schönstatt-mozgalomban ez az éves jelmondatunk: „merni, növekedni, továbbajándékozni – Schönstatt élet-folyamában”, Te ugyanis éppen e jelmondatot élted.

Valószínűleg életed legmerészebb lépése volt, hogy 1980-ban Ritával és a családdal Bécsből Magyarországra költöztél. Csermák Kálmán már beszélt erről. Akkor én még a „Sturm und Drang” korszakomban voltam (lázadtam és tele voltam világhódító tervekkel), még nőtlen voltam és lépéseketek nagyszerű-

nek találtam. Később Tilmann bácsi – ahogy Ti neveztétek akkor – mesélt a Schönstatt-munkáról Veletek és Nálatok, és kapcsolatba kerültünk a szintén földalatti cseh Schönstatt-mozgalommal is. Csak ezek nyomán tudatosult bennem a hazaköltözés merészségének nagysága. Köszönjük Neked, feleségednek és egész családnak ezt a merészséget! És ebből a merészségből növekedés lett. Tilmann bácsival együtt innen Óbudavárról kiindulva kezdtétek felépíteni a magyar Schönstattot. Mélységbe való személyes növekedés lett a merészségből, és a magyar Schönstatt növekedése.

Mindannyian tudjuk, hogy e merészség nélkül nem lenne ez az egész magyar Schönstatt olyan, amilyen lett.

A továbbajándékozás volt és maradt lelked alapvonása. Mi más lett volna az, ami a merészséget adta neked, ha nem a vágy, hogy az Istentapasztalatodat, a Szűzanyával és Schönstattal kapcsolatos tapasztalatodat hazádnak ajándékozd.

És így Te magad, feleségeddel és családdal együtt pezsgésbe hoztál itt mindent „Schönstatt élet-folyamában”. Tisztelettel adózom a szerénységnek is. Senki sem sejtí Rólad és Ritáról, ha rátok néz, hogy valójában ilyen nagy és eredményes társalapító személyiségek vagytok. Nem utolsósorban a hétköznapi napokban, a halálig tartó, sok nagy és kicsi áldozat odaajándékozása is azt bizonyítja: nem utolsósorban a minden napok sok kicsi és nagy áldozatának továbbajándékozása, egészen a haláligodig, azt igazolja, hogy „Ha érdemes a Szűzanyáért és Schönstattért élnünk, akkor érdemes értük meghalunk is.”

Köszönöm, Róbert!

Kívánatos és izgalmas

Amikor a gyerekek hazaérnek a suliból vagy a nagyobb az egész napos teendők után, mindig nagyon ki vannak éhezve testileg és lelkileg.

Egy csésze tea, egy pár jó szó után: Mit lehet enni? Olyankor szeretem, ha valami „normális” kerül a „kezüik ügyébe”, ha otthon vagyok, ha nem.

A korábbi ígéretek szerint ismét az örök kedvencek, a gyorsan és egyszerűen elkészülő ételek világába utazgatunk, de most a salátákkal a középpontban.

A saláta ma már nemcsak könnyed tavaszi és nyári fogás, előétel vagy köret, hanem energiában gazdag tápláló főétel is lehet. Egy jó saláta elkészítéséhez nemcsak kiváló alapanyagokra van szükség, hanem kreativitás és kísérletező kedv is kell. Különleges hozzávalókkal, egzotikus fűszerekkel és öntetekkel a leghétköznapibb salátákat is izgalmas fogássá varázsolhatjuk.

A gazdag, laktató saláták gazdagok állati eredetű hozzávalókban: grillezett, reszelt, csíkokra vagy kockákra vágott sajtok, sonkák, főtt cékla, tojások, sőt akár kolozsvári szalonna is lehet a tányéron.

Az alapsalátákat különböző aktuális vagy ízlés szerinti hozzávalókkal tehetjük különlegessé vagy érdekessé.

Alapsaláta lehet: a boltokban kapható saláta mixek, amik tulajdonképpen különböző salátafélék levelei pl. mediterrán mix (de sokféle van), szeletelt póréhagyma vagy lilahagyma, (fekete)rettek, sárgarépa, kápia paprika, csemege- vagy kígyóuborka, káposzta. Ezeket mosott,

szeletelt állapotban összekeverjük, teszünk rá egy alap öntetet (olaj, citromlé, só, bors) és jöhetnek a kiegészítők, attól függően, hogy ki mit szeret: pénteken nálunk gyakran van ez a (fenti) saláta + tonhallal, főtt tojással, pici majonézzal, pirított hagymával a tetején. Pirítóst készítenek hozzá. Verekedés van érte!

A fenti saláta alapot dúsítjuk mini mozzarellával, grillezett vagy sült, esetleg főtt hússal, a fehérjedús táplálkozás jegyében. Remek salátákat lehet készíteni (amíg nincs friss zöldség) fagyasztott zöldségek pl. ínycsok zöldségkeverék, felhasználásával, amit elkészített pl. bulgurral keverve tehetünk laktatóvá, egy kis füstölt sajt reszelékkel a tetején.

De ez a főtt zöldségalap szintén sok variációra ad lehetőséget, pl. sonkával, joghurtos öntettel, dióval vagy, aki szereti, kagyló vagy rák hozzáadásával.

A téztsaláták is egy külön hajtással nőttek ki magukat és tettek szert nagy népszerűsége, pl.:

TÉZTSALÁTA SZEZÁMMAL GAZDAGON
Hozzávalók 4 adaghoz: 15 dkg szarvacska tészta, 2 ek napraforgó olaj, 10 db magozott fekete olajbogyó, 8 db koktélpáradicsom, 1 kis db sárgarépa, 1 db újhagyma, 4 ek majonéz, 2 ek szezámolaj, 1 citromból nyert citromlé, só ízlés szerint, bors ízlés szerint, 5 dkg rettek csíra, 1 ek fekete szezámmag

Elkészítés: 1. A tésztát a csomagolás szerint megfőzzük, leöblítjük, összeforgatjuk az olajjal. Félretesszük. 2. Az olí-

vabogyót felkarikázzuk, a paradicsomot felezzük (ha nagy, negyedeljük), a répát lereszeljük, az újhagymát felkarikázzuk. A majonézt kikeverjük a szezámolajjal és a citromlével, kicsit sózzuk, nagyon borsozzuk. 3. Egy nagy tálban összeforgatjuk az előbb leírtakat és a rettekcsírat. A tetejét száraz serpenyőben enyhén megpirított, fekete szezámmaggal díszítjük.

Remek fehérje és vitaminforrást jelenthetnek a lencse és babsaláta különböző változatai, amiket akár melegen vagy langyosan is ehetünk. Csak példaként egy recept, de ezeknél a salátáknál is variálhatunk!

SZÍNES ROPOGÓS LENCSESSALÁTA

Hozzávalók: 25 dkg lencse, 25 dkg vöröslencse, 1 nagy fej lila hagyma (ha nem szereted túl hagymásan, akkor egy kisebb fej), 0,5 db póréhagyma, 3 közepes sárgarépa, 2 közepes szár halványító zeller, 2 db kápia paprika (de lehet másféle piros húsú paprika), 4 db tojás, 5 ek majonéz, 1 ek mustár, 1 teáskanál balsamecet (elhagyható, de szerintem ezzel pikánsabb), 3 db szegfűszeg, 1 teáskanál szegfűbors (én 4 db-ot tettem bele), 1 db fahéjrúd, só ízlés szerint (a főzőlébe is kell, majd a salátába is), 2 késhegynyi fekete bors (vagy ízlés szerint)

Elkészítés: 1. A lencsét és a vöröslencsét külön edényben főzzük a fűszerekkel (szegfűszeg, szegfűbors, fahéj, só), mert a vöröslencse hamarabb fő meg (max. 10 perc), a barna lencsének pedig kb. 15-20 perc kell. (Nem szoktam beáztatni, viszont a főzőlébe teszek egy késhegynyi szódabikarbónát. Akkor nem puffaszt, és hamarabb meg is fő.) 2. Miután megfőttek a lencsék, leszűrjük, tálba tesszük együtt. 3. A répákat felvágjuk kockákra, és megfőzzük sós vízben. Amikor kész, ez is mehet a tálba. A lilahagymát apró kockákra vágjuk, a póréhagymát karikákra szeleteljük. A paprikát, tojásokat szintén felvágjuk, kicsit nagyobb kockákra. A zellert kb. fél cm-es szeletekre vágjuk. Mehet minden a tálba. 4. Az egészet összekeverjük, ízesítjük sóval, balsamecettel, majd mehet bele a mustár és a majonéz. Kis borssal még lehet ízesíteni, de ez el is hagyható.

Remek salátákat lehet készíteni krump- lis, gombás, virslis, padlizsános stb. alapon is.

BORAJÁNLÓ

A közelgő tavaszt idézve:

Vylyan Kakas 2017.

Ropogós, elegáns, ízig-vérig rozé.

A piros boggyósok (korai cseresznye, szamóca) üde gyümölcsössége köszön vissza az intenzív illatban, s az ízben. Frissessége, lendülete újabb és újabb kortyot kíván.

A címkén az ősi villányi monda egyik szereplője: a kakas, a megmentő, aki teli torokkal hirdeti a napfelkeltét.

Van boruk

Hálát adunk:

- ❖ a Jóistennek és a Szűzanyának Gó-dány Róbertért, aki Ritával együtt elhozta nekünk Schönstattot
- ❖ hogy a Szűzanya a Királynőnk, aki vezet és gondoskodik rólunk
- ❖ a családukért, házastársunkért, gyermekeinkért, rokonainkért
- ❖ a Juvene vezetőség hároméves szolgálataért
- ❖ Gertrúd-Mária nővér magyar családokért végzett tevékenységéért
- ❖ közösségünk új felelőseiért, a KorSó házaspárjaiért
- ❖ Péter atyáért
- ❖ a Szövetségi, Apostoli és Liga közösségért, valamint a Családkadémia évfolyamaiért
- ❖ a fiatalok (Fiú- és Lánymozgalom) közösségeiért, az induló szerzetesi hivatásokért
- ❖ a mindennapok nehézségeiben, küzdelmeiben kapott kegyelmekért
- ❖ mindazok áldozatkész munkájáért, akik elősegítik mozgalmunk működését; a nyári hetek előadóíért és házigazdáiért
- ❖ azokért, akik példát adnak nekünk türelemmel viselt szenvedéseikkel és nehézségeik nagylelkű felajánlásával
- ❖ hogy az Eucharisztikus kongresszusra való készülétként az Ozsvári Csaba által alkotott missziós kereszt járja körbe az országot
- ❖ minden megfogant és megszületett magzatért.

Van/Nincs boruk!

Nincs boruk

Kérjük a Jóistent és a Szűzanyát:

- ❖ hogy húsvét titka és öröme betölthesse családjainkat
- ❖ hogy Királynőnknek hűséges munkatársai maradhassunk
- ❖ hogy a Jóisten és egymás iránti szeretetünk megerősödjön
- ❖ több nehézséggel küzdő házaspár egységének megmaradásáért
- ❖ betegeinkért és az őket ápoló családtagokért, a lelki betegekért
- ❖ hogy segítse az egyedül maradt házastársakat és gyermekeket
- ❖ a gyermektelen házaspárokért
- ❖ Kentenich atya szentté avatásáért
- ❖ hogy Ozsvári Csaba boldoggá avatása az Atya szándéka szerint valósuljon meg
- ❖ hogy közösségünk vezetőit a Szentlélek ereje vezesse és segítse
- ❖ hogy a Kentenich-év, alapítónk megismerését és szándékainak megvalósítását eredményezze
- ❖ hogy a budapesti Közösségi Hely otthona maradhasson fiataljainknak
- ❖ hogy a Kápolnaünnep kegyelemforrássá váljék az ünneplők számára
- ❖ hogy oltalmazza meg és tartsa meg tisztán gyermekeinket
- ❖ Gertrúd-Mária nővérért, Péter atyáért, Palásthy Gergelyért, Gál Orsiért
- ❖ hogy az óbudavári központ működéséhez szükséges feltételek továbbra is biztosítottak legyenek
- ❖ hogy minden megfogant gyermek megszülethessen.

Gyerekszárj

ÓRIÁSI apróságok (gyerekszárj)

Gerda (14 éves) és Enikő (3 éves) társalog:

Gerda: – Mi a neved?

Enikő: – Enikő.

Gerda: – Hány éves vagy?

(Klári súg Enikőnek, mutatja az ujján: ennyi.)

Enikő jó hangosan: – Ennyi. (De nem mutat semmit.)

Gerda: – Számold meg!

Enikő hatig számol...

Az interjú folytatódik:

Gerda: – Milyen nyelven beszélsz?

Enikő: – Lila.

Enikő (3 éves) és Barnó (11 éves) az ismert Heidi rajzfilmet nézik németül. Körülbelül 20 perc múlva Barnó megszólal:

– Mama, ebből egy szót sem értünk.

Erre Enikő: Én értek.

Egy (újabb) kudarcba fulladt fektetés:

– És ha megiszom a tejem, kijövök, jó?

– Nem, Matyi, hát alvás van!

– Neem, Mama, hát kijövés van!

A délelőtti nagy hóban sétálunk, a gyerekek hóembert építenek.

Enikő: – Mama, hozzál répát!

Én: – Jó, de majd behozzuk, nehogy a nyuszi megegye.

Enikő: – De hát a nyuszi nem szereti a havat!

Mondom Eninek, hogy jó lenne, ha játsszós nadrágot venne fel.

Erre Enikő: – Ami játszik?

Gyerekeink, Anna, Peti, Gergő könyvekből szedett szókinccse spontán előjön: kis falunkban sétáltunk az olvadó hóban. Erre háromévesünk így szól:

– Ez itt a budapesti latyak – idézve a legutóbb hallott meséből.

Így ebédelünk mi...

Matyi épp a levesében matat, keresi a golyókat.

– Matyi, ugye nem a kezdeddel eszel?

– Nem, csak úgy néz ki mintha kézzel enném vóna!

Kicsivel később vizsgálja a tésztáját:

– Ez úgy néz ki mint a túrós tészta...

– Igen, de nincs rajta túró, csak tejföl.

– De ezt is lehet TÚRNI!! (És már benne is van könyékig.)

Testvériség, egyenlőség

– Figyelj Emma, az Isten olyan, hogy szereti a jókat is, meg a gonoszokat is! – hallom Panka (8) tanítását a gyerekszobából. Rövid csend után kicsit bizonytalanul hozzát teszi: – És még az olyan közepeseket is, mint amilyen te vagy.

Talpig úriember (2 éves) náthásan:

– Baba, tabhatnék... tabhatnéklevető?

A gyermekeink nem üvegből vannak

A mi pedagógiánk bizalompedagógia, ez azt jelenti, hogy bízunk a gyermekeinkben. Képesnek tartjuk őket valamire. Ez egy új hangsúly. Az elmúlt korok nevelésében az kapott inkább teret, hogy valamit megőrizzünk. A gyermekeket minden rossztól megőrizték, gondoskodtak arról, hogy ne történjen velük semmi. Ezt meg lehetett tenni azért, mert a környezet többé-kevésbé megbízható volt. Ez manapság már nem jelent semmit. A gyermekeink környezetét már nem tudjuk ellenőrizni, amit a gyermekeink látnak, nem tudjuk ellenőrizni. Ha tudnánk előre, mivel fognak találkozni valószínűleg ki sem engednénk őket az utcára. Amit a gyermekeink hallanak, nem tudjuk ellenőrizni. Ha hallanánk, el sem engednénk őket az iskolába. Egy megőrző pedagógia helyébe bizalompedagógia lép. Bízunk a gyermekeinkben. Vannak olyan szülők, akik azt mondják a gyermekeiknek reggel, amikor elhagyják a házat: Vigyázz az utcán! Úgy mondják ezt a gyermeknek, mintha azt tételeznék fel, hogy a gyereknek az a szándéka, hogy az utcán az első autó alá veti magát. Mennyi olyan figyelmeztetés van, ami teljesen haszontalan...

Képesnek tartjuk a gyermekeinket valamire. Ez az apának a feladata, neki kell gondoskodnia arról, hogy a gyermekek merjenek valamit. Amikor életemben először utaztam el egy hétre táborba, édesanyám megkérdezte tőlem: tudod, mire van szükséged? Azt mondtam, igen. Ez volt édesanyám se-

gítsége a csomagolásnál. Tízéves voltam, és attól kezdve mindig én csomagoltam mindent. Akkor a hátizsákomat 14 nappal az elutazás előtt becsomagoltam, és naponta kétszer kicsomagoltam meg vissza, és egyre tökéletesebb lett. Édesanyám ezt látta, s akkor megkérdezte: „Nincs szükséged valamire?” Mondtam, nem! És a táborban észrevettem, hogy szükségem lett volna arra a valamire, de ezt én magam tanultam meg, és én nagyon hálás vagyok az édesanyámnak. Édesapám akkor Oroszországban volt, tehát édesanyámnak kellett önállóságra nevelnie engem. Az Önök gyermekei sem butábbak, mint én voltam, de az önök gyermekei buták maradnak, hogyha önök sok mindent levesznek a vállukról. A nevelés azt jelenti: eleven érzékelést tartani.

Ez egy állandó munka. Hogyha érzékelést keresek a gyermekemmel, akkor keresek valami hasonlót a saját életemben. Amikor a fiam 13 éves lesz, elkezdődik a forradalom. Most keresem a saját szívemben lévő forradalmat, és akkor beszélek a fiammal. Ez alapjában véve nagyon fontos, a gyermekek gondoskodnak arról, hogy neveljük saját magunkat. Ha ez így lesz, akkor nem fogok félni attól, hogy a gyermekem meghal. Olyan korból jöttünk, ahol a tekintély elvén alapult a nevelés. Most pedig olyan korban élünk, ahol túlzottan belemegyünk a gyermekeink igényeibe. Vagy másként szólva félreneveljük a gyermekeinket, s ez azt jelenti, hogy sok területen mi is

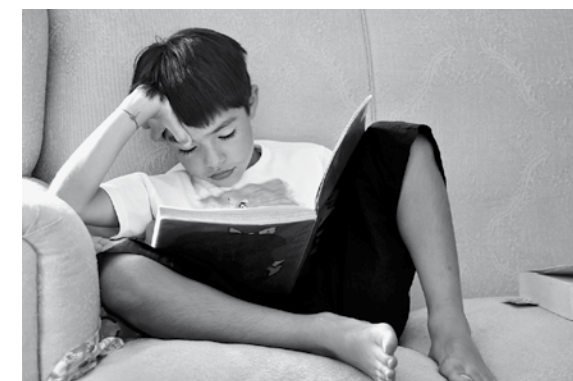
nevetlenek vagyunk. Ezért vagyunk az élet nehézségeivel szemben olyan gyengék. Az élet problémái közül sok olyan van, amit könnyen meg lehet oldani.

Elviselni a szenvedést. Milwaukeeban volt, ahol a nyár nagyon kellemetlen. A levegő páratartalma magas, és a ruhadarabok odaragadnak az ember testéhez. Az emberek állandóan egy nedves fürdőben élnek. A paptársaim közül néhányan panaszkodtak. Kentenich atya azt mondta: „Tudok erre egy megoldást: egyszerűen továbbcsinálni.”

Néha úgy kezeljük a gyermekeinket, mintha üvegből lennének. És a gyermekek játszanak velünk. Félnünk attól, hogy meghalnak. Panaszkodnak, és mi táncolunk körülöttük, mint a báb. Egy körben volt: egy kislány keresztülrohant a körön, elesett, felnézett a szülőkre és elkezdett sírni. Az atya azt mondta: „Nincs semmi baj.” Hogyha az anya karjába vette volna a gyermeket, akkor tovább sírt volna a gyermek. De ez az élet.

A legfontosabb dolgok közé tartozik, amit a gyermekeinknek megtanítunk, hogy megtanuljanak szenvedést elviselni. Ez a gyermekeink számára a legnagyobb ajándék. Hogyha ezt nem tudják, akkor boldogtalan emberek lesznek. Mert akkor, ha fáj valamijük, elvárják, hogy jöjjön valaki, és megvigasztalja őket. A kisgyermeknél ezt megtehetik. De hogyha felnőttek, akkor már nem tehetik. Hogyha a munkahelyükön nehézségük van, akkor nem állnak mellettük, és nem vigasztalják őket.

Hogyha az ember el tud viselni nehézségeket, akkor könnyebben él és boldogabban. Ezért ajándék a testvér, mert akkor a szülők szeretetét meg kell

osztani. Ezért nem árt, ha a szülők sokat dolgoznak, mert akkor a gyermekeknek a szülő szeretetét a munkával meg kell osztaniuk. Nem az a fontos, hogy a gyermekem számára mindig rendelkezésére álljak, hanem az a fontos, hogy odaforodjak a gyermekem felé. Ez egy nagyon fontos megkülönböztetés, azt jelenti, mennyi időt szakítok a gyermekem számára, hogy milyen minőséggel fordulok oda hozzá.

Mit is értek ez alatt?

Ott ülök a tv előtt és felpolcoltam a lábamat, mert ez jó a vérkeringésnek, a macska ott van a hasamon, ez jó a gyomoromnak, a sör ott van a kezemben, ez jó a fejemnek, a másik kezemben egy csésze kávé, ez jó a szívemnek, a televízió megy, ez jó a gondolkodásnak, a másik kezemben újság van, ez jó a tájékozódáshoz. Mindent egybevetve jól érzem magam. És most jön a gyermekem és azt mondja: „Papa...”

Én azt mondom: „Pillanat, édesem!”

Nyugodtan összecukom az újságot, a csésze kávé félreteszem, meg a sört is, kikapcsolom a televíziót, a macskát ledobom a hasamról, leteszem a lábamat, és azt mondom: „Igen, mi van?”

Akkor azt mondja a gyermek: „Apu, ma szép volt az iskolában, azután elmél egy történetet. Két percig tart, majd a gyerek elmegy.

Én felteszem a lábam, megkeresem a macskát stb.

Az odafordulásnak létezik egy minősége. A fiútáborban csináltam egy „aranyásó aratást”: mindenki vihetett tőlem egy kis lapocskát, és ráírhatta arra, mi az, amit másnál jónak talál. Lényeges különbségek voltak. Voltak olyan fiúk, akik 10 kártyát kaptak, némelyek kettőt, egyet a csoportvezetőtől, egyet pedig tőlem, ezek tényleg gyenge emberek voltak. A fiúk nagyon kemények tudnak lenni. Tulajdonképpen számomra nem volt beütemezve, hogy rólam is írjon valaki, és mégis írtak lapot. Tilmann atyának is.

Az egyikük azt írta, hogyha valaki odamegy hozzá és kérdez tőle valamit, akkor először leteszi a könyvet, és utána ad választ. Ezt a fiú észrevette. Ezentúl én is letettem a könyvet és odafordultam hozzá. Ez 20 másodperc, de megemeli a minőséget. Odafordulok a gyermekem felé, hogyha naponta egyszer játszunk valamit, ami 15 percig tart, az nagyon sok.

Az nem fontos, hogy mindig önök mellett üljek és fogjam a kezüket. A fontos, hogy találkozzunk egymással. Én megadom a gyermekemnek, hogy bármelyik időben odajöhet hozzám, és ez így megy. Ha jön a gyermekem és kérdez tőlem valamit, azt sohasem utasítom vissza, hanem egy pillanatra odafordulok feléje (a macskát leteszem a hasamról, a sört a kezemből, a kávé félre. Az újságot összecsukom, a tv-t kikapcsolom, a lábamat le a székről...) – „Na, most mi van?”

Tehát odafordulok feléje, sohasem félvállról beszélek vele. Akkor 20 másodperc nagyon hosszú lehet, ezt teszem akkor is, amikor munkatársakat vezetek. Nem mondok valamit a vállamon keresztül, nem mondok semmit menet közben, hanem megállok, és egy pillanatra odafordulok feléje. Érdeklődöm az iránt, amit mond vagy tesz, mondok valamit, és továbbmegyek. Akkor 20 másodperc nagyon hosszú lehet.

Egyszer találkoztam Kentenich atyával, a szentmisém előtt volt a sekrestyében, éppen visszajött a szentmiséről. Nagyon nyugodt volt, én nem is szólítottam meg. Letette a ruháit, és mielőtt kimentem volna a szentmisére, köszöntött engem, és egy szót mondott, ezt az egy szót azóta is tudom. Tehát nem az a kérdés, hogy milyen hosszasan ülök együtt a gyermekemmel, hanem hogy mennyire fordulok oda hozzá.

Egy jó nevelő mindent lát, látja, hogy mi van a gyermekkel. Nagyon fontos, hogy az apa lássa, hogy a lányának van egy új ruhája vagy egy új szoknyája, vagy egy új hajcsat van a hajában. Látja, amit a gyermek csinál, ez nagyon sok apró pillanat. Ez lelki erő kérdése, odafordulok a gyermekemhez és figyelmes leszek, így ő erőt érez. Megvan-e az az érzésük, hogy Isten érdeklődik az életem iránt? Ilyen Isten-képünk van akkor, ha olyanok voltak a szüleink, hogyha édesanyám és édesapám apróságok iránt is érdeklődtek. Akkor könnyebb nekem elhinnem, hogy Isten érdeklődik életem apró-cseprő dolgai iránt.

Beszélgjenek egymással azokról a megfigyelésekről, amelyeket a gyermekeknél észlelnek. Ne jussanak el gyor-

san erkölcsi megítélésekhez. Nem kell gyorsan azt mondani, hogy ez jó vagy rossz volt. Hanem azt mondják, hogy ez érdekes volt vagy nem volt érdekes. A gyermekeink különbözőek, ezt már egészen kicsi gyermekeknél is észreveszünk. Felfedezem a gyermekem eredetiségét, és megengedem a gyermekemnek, hogy olyan legyen, amilyen. És látom a nagyot a gyermekemben, és ezt meg is

mondok neki. Kis Szent Teréz édesapja mindig azt mondta neki: „Te kicsi kis Királynőm!” Amikor szólította, nem a nevét mondta, hanem azt, hogy te kicsi kis királynőm, a lány pedig azt mondta: „Te nagy király!” Szép, ugye?

Ezt nem kell utánozni, hanem keresek valami nagy szót, amit a gyermekemnek mondok.

Köszönet a Juvene házaspároknak

A közösség nevében szeretnénk kifejezni a hálát, amelyet érzünk a közös, lelki értelemben családi otthonunk fizikai és lelki életben tartásáért, gondozásáért.

Sok szép, felemelő közös ünnepünk volt az elmúlt három évben. Ünneppel, a jubileummal kezdődött, és a koronázással zárult. Az ünnepek csúcspontok, hegytetők, amelyekre fel kell kapaszkodni, amelyeket elő kell készíteni. Sok, szemmel nem látható áldozattal, erőfeszítéssel, szervező munkával.

A különböző személyiségek mind színesítették, gazdagították ezt a vezetői kört. Belülről ez sok feladatot is adott Nektek. Egy-egy kérdésben először maga a házaspár kellett, hogy közös nevezőre jusson, majd a négy házaspár egymással is, meglehetősen nagy fizikai távolságra egymástól.

Hálát adunk Istennek Barbi és Gábor megfontolt, diplomatikus és körültekintő vezetői stílusáért, amellyel fogadták a hozzájuk fordulókat. Mindenki biza-

lommal mehetett hozzátok kéréseivel, kérdéseivel. Legfontosabb szívügyetek, a szeretetszövetség-kötés előkészítése nagyon jó zászlóshajónak bizonyult.

Hálát adunk Kaposi Andi és Laci érzékeny szívéért és éles szeméért, amellyel komoly elkötelezettséggel és lelkiismeretességgel látták el a feladataikat. Hűség Kentenich atyához, hűség Tilmann atyához, így lehet összefoglalni, Andi és Laci, a szolgálatotok lényegét és törekvé-

sét. Sopronból számtalanszor utaztatok a közösség ügyeit intézni, szolgálni.

Hálát adunk Márti és István tevékeny, gyakorlati szeretetéért, amellyel jelen voltak és életben tartották a rájuk bízott nagy közösséget. István balesete idején Márti hűséges, odaadó és Istenben bízó jelenléte példa mindannyiunk előtt. A kegyelmi tőkét is bőségesen gyarapítottátok az egyesület tőkéje mellett.

Hálát adunk Zsuzsi és Viktor teherbírásiért, és vállalkozó kedvéért, amellyel nem ismernek lehetetlent. A magánélet-

ben e három év alatt közben gyermekük született és építkeznek.

Ha sokszor az utolsó pillanatban is, de az elvállalt nem rövid feladat-lista végére érnek mindig. Zsuzsi éjszakai műszakos fordításaival a Nővér magyar hangjaként működött.

A Jóisten megajándékozott minket Veletek! Nagylelkű szolgáltatásokat viszonzozza az ő nagylelkűségével! Továbbra is számít rátok az egész Schönstatt Család!

Török Péter és Orsi

Óbudavári hírek

Az elmúlt időszakban **tizennégy hétvégi rendezvény** volt az Óbudavári Schönstatt Központban.

A fiatalok első alkalommal tartották meg a középiskolás fiatalok találkozóját, nagy sikerrel.

Az egyesület **531 414 Ft támogatást** kapott a családnapi költségeire a svájci *Bauorden* szervezettől, akikkel Gódány Róbert ápolat kapcsolatot.

2018. január 20-án tartottuk meg a **technikai zsinatot**, melyen a családnapi házigazdái, a régióvezetők és a Magyar Schönstatt Család vezetői vettek részt. Áttekintettük a családnapi tapasztalatait. Rövid tájékoztatást kaptunk a Családok a Családért Egyesület és a Schönstatt-Szentélyt Magyarországnak Alapítvány gazdálkodásáról. Megismertük a tervezett nagy rendezvényeket, hallottunk a készülő kiadványokról és az Oázis újság szerkesztőinek munkájáról.

2018-ban két nagy ünnepünk lesz. Április 22-én a kápolna ünnep és szeptember 16-án Kantenich atya halálának ötvenedik évfordulója. Az ünnepekről a honlapon részletesebb tájékoztatás található: <http://csaladok.schoenstatt.hu/>.

Ugyanitt tájékozódhatnak a családnapi jelentkezni kívánók a jelentkezés módjáról.

Tervezünk önkéntes munkanapokat is, mert ezeken az alkalmakon jó kedvvel, jó szívvel sok mindent el tudunk végezni, amire különben nem jutna erő. Április 21-én, június 2-án és október 6-án várjuk szeretettel az önkénteseket. A rendezvény naptárban és a facebookon is megtekinthetőek az időpontok. <http://csaladok.schoenstatt.hu/>, <https://www.facebook.com/search/top/?q=magyar%20sch%C3%B6nstatt%20csal%C3%A1dmozgalom>.

Az egyesület és az alapítvány gazdálkodásáról részletesen a közhasznúsági jelentések elkészülése után számolunk be. Szeretnénk azonban itt is köszönetet mondani azoknak a nagylelkű és hűséges adományozóknak, akik lehetővé teszik, hogy működjünk és megteremtjük a működés anyagi feltételeit.

2017-ben az **egyesülethez 9 910 000 Ft**, az **alapítványhoz 3 480 000 Ft adomány** folyt be, az **egyesület egy százalék felajánlásból 870 000 Ft-ot kapott**. Köszönjük szépen, és kérjük, aki teheti, támogassa továbbra is ezen a módon is a munkánkat.

2017 végén a vezetőség útjára indított egy **célzott adományozási programot**, hogy előre tudjunk lépni az Óbudavári Schönstatt Központ befejezésében, bővítésében és a már szükségessé váló felújításában is. Négy célterületet határoztak meg, és szépen érkeztek adományok. **Parkoljunk le** a Szűzanyánál: **1 047 000 Ft, biztonságot** a gyermekeinknek: **255 000 Ft, tisztán** a jövőbe: **375 000 Ft**, a döntést a vezetésre bízva: **500 000 Ft**. Köszönjük szépen mindenkinek az adományát, és kérjük szépen a további támogatást a fenti fontos célok eléréséhez.

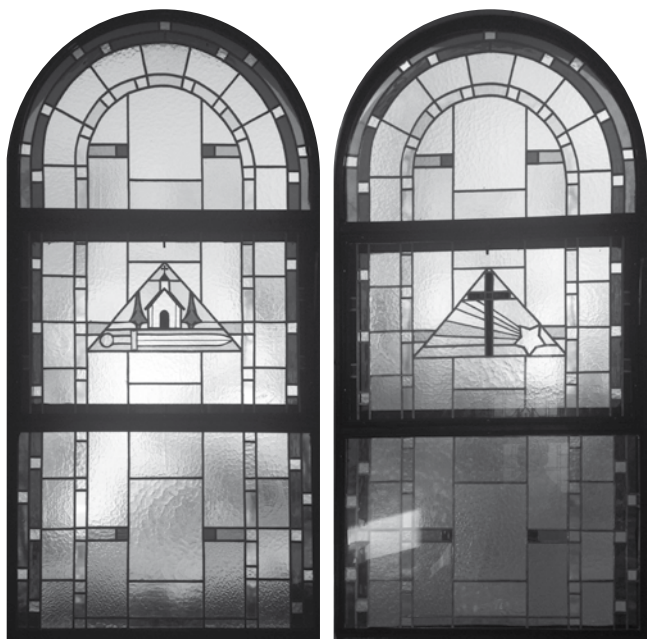
A szentélyablakokról

Közösségünk egyik régi vágya volt, hogy az óbudavári szentély egyszerű ablakai helyére színes ólomüveg ablakok kerüljenek. Ezt a szándékot tette elérhetővé 2016-ban Csermák Péter atyának a papszentelése után tett felhívása nyomán az erre a célra indított adománygyűjtés.

A korábbi elképzelésekről való tájékozódást követően, a felmerülő lehetőségeket számba véve, a közös gondolkodásba Szalánczi Gábor és Oszoli Dénes építészeket bevonva, a családmozgalom

vezetői úgy döntöttek, hogy a tervek elkészítése során az összetély ablakainak mintázatát vegyük alapul, de kicsit a magunk képére átalakítva valósítsuk azt meg. Mind a négy ablak beosztása, valamint a középső táblán a háromszögben megjelenő szimbólumok az összetély ablakainak utánpótlói. Ugyanakkor a belsőszentély-beli ablakok felső harmadában egy-egy olyan jelképet helyeztünk el, amelyek itt és most a magyar schönstatt családban eleven lelki áramlatokra utalnak.

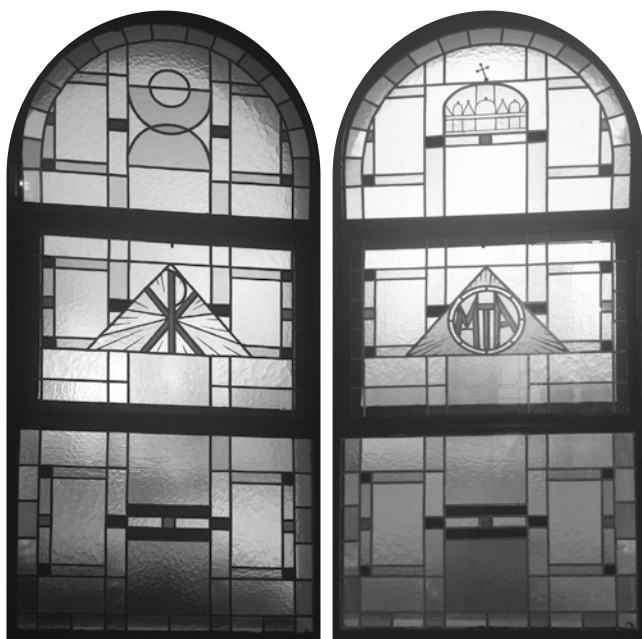

A színválasztásban a szentélybeli kék és sárga szín domináns használatával szemben – melyek közül az előbbi az isteni természet színe, az utóbbi pedig részben az örökkévalóság, másról a királyi hatalom színe – a hajóban elhelyezkedő két ablaknál a keretezésben a nemzeti színeinket használtuk.

A belső szentélyben a bal oldali ablak szimbólumai mind Krisztust jelenítik meg.

Szemben a jobb oldali ablak jelképei a mi óbudavári schönstatti Szűzanyánkat, a Háromszor Csodálatos Anyát, az Élet Királynőjét jelenítik meg. Ez a két ablak együtt arra hív minket, hogy Krisztust és Máriát

egységben lássuk. Kentenich atya erről így szól: „Az Üdvözítő és áldott Édesanyja az isteni terv szerint szeretetükben, életükben, sorsukban és feladatukban a legbensőségesebben fonódnak össze most és mindörökké.” Másrészt felhívja figyelmünket: Krisztushoz Márián keresztül juthatunk el. Kentenich atya így tanít erről: „Azon az úton kell Istenhez jutnunk, amelyen Isten az emberekhez jött. Az út neve: Mária. X. Pius szerint ez a legkönnyebb, legbiztosabb és legrövidebb út ahhoz, hogy életünket Krisztus példája szerint alakítsuk, és hogy az Atya megragadhassa bensőnket.”

A kápolna hajójának bal oldali ablakán egy szentélyt látunk egy kardon állva. A szentély a kegye-

lem megtestesítője, a kard pedig mindazokat a csatáinkat jelképezi, melyeket egyszer szenvedélyeink megneveléséért (ld. önnevelés), máskor a világban megbúvó gonosszal szemben vívunk. Így ez a két jelkép együtt az apostoli mozgalom kifejeződése.

A hajó jobb oldali ablakán a pallottinus szerzetes atyák, a Katolikus Apostolság Társaságának főbb szimbólumait láthatjuk: a keresztet egy világító üstö-

kössel. Jelentése: a kereszt fényessége megvilágítja a mi emberi világunk sötétségét.

Köszönjük Csermák Péter atyának, hogy elindított bennünket a megvalósítás útján, Szalánczi Gábornak, aki a tervezés és a kivitelezés munkafázisait összefogta és irányította, s végül köszönjük Wutka László üvegfestő-ólomüvegezőnek, aki ténylegesen megalkotta papírra vetett elképzeléseinket.

Kedves Családok! Kedves Fiatalok!

Ebben az évben is szeretnénk **nyári táborozást** szervezni a **schönstatti családok sérült gyermekei számára**. Mindenkit nem tudunk személyesen megszólítani, ezért biztatni szeretnénk benneteket, hogy bátran küldjétek gyermekeiteket hozzánk a táborba. A hétre az alábbi programokat szervezzük: ima, fürdés, ünneplés, éneklés, tábortűz, játék, séta, kirándulás.

Az idei, harmadik táborunkba is várjuk azokat a segíteni vágyó, bátor, 16 éven felüli schönstatti fiatalokat, akik szívesen csatlakoznának hozzánk és eltöltenének velünk egy feledhetetlen hetet.

A tábor időpontja:

2018. július 23–28.

Helyszín: Óbudavár

Visszajelzést a tvikizoli@gmail.com e-mail címre kérnénk 2018. május 1-ig.

Várjuk jelentkezéseket:

Tóth Zoli és Viki (70-944-63-03)

„Öket nem érdekli, mit tudok, mire vagyok képes. Nekik rám van szükségük, arra, hogy velük legyek.”

Jean Vanier

Lánytáborok időpontjai

6–10 évesek: július 9–14.
 10–12 évesek: július 8–14.
 13–15 évesek: július 29. – augusztus 4.
 16–18 évesek: július 20–25.
 18 év feletti: augusztus 19–25.

A táborokra az adatbázison keresztül lehet jelentkezni április 15-től. Részletekről érdeklődni lehet a schonstatt.lanymozgalom@gmail.com elérhetőségen.

Fiútáborok 2018-ban

Felső tábor: július 7–14. (Farkasgyepű)
 Alsó tábor: július 14–21. (Farkasgyepű)
 Középszkolás tábor: augusztus 12–19. (Pula)
 Jelentkezni az adatbázisban a db.schoenstatt.hu címen lehet.

További információk a honlapunkon, és Facebook-oldalunkon található, ahol kapcsolatba is léphetek velünk: fiuk.schoenstatt.hu
[fb.com/MagyarSchonstattiFiumozgalom](https://www.facebook.com/MagyarSchonstattiFiumozgalom)

Felmentünk Veszprémbe Fiúhétvégére

Időtöltésünk a foci, számháború, kosár, evés

Újra kezdünk a focit reggel

Hitünk erősödött az önnevelésben

Étel-ital bőven volt

Tonnanyi pizza evése délben volt.

Veszprémbe töltöttük ezt a 2 napot

Értelmes csapat, jó hangulat

Gyarmati Laci kitett magáért

Ehétvégét őrizzük szívünkben sokáig

2 foci között foci, fociztunk utána

0 (senki) nem érezte rosszul magát

1 közösség, király programok

7 napnyi program, besűrítve 26 órába és 12 percbe

Közösségi Hely

Budapesten egyetemistaként nehezek tudnak lenni a mindennapok. Sok a teendőnk, rohanunk egyik helyről a másikra, egyik órától a másikra. Sajnos ezek a mindennapi dolgok könnyen a fejünk fölé tudnak tornyosulni, elveszetteknek, magányosnak érezzük magunkat.

Éppen ezért nagyon fontos, hogy találjunk egy olyan közösséget, helyet, ahova tartozhatunk, ami segít ezeken a nehezebb napokon. Egy jó közösség biztonságot ad, olyan barátokat, akikhez bármikor nyugodt szívvel fordulhatunk.

Nekünk schönstatti fiataloknak szerencsére van egy ilyen csapatunk. Mi nemcsak egy passzív közösség vagyunk, hanem egy élő, aktív közösség. Ennek ad helyet a Közösségi Hely Budapest szívében. A KH rengeteg programmal várja a fiatalokat. Hétfőnként közösen főzünk finomabbnál finomabb ételleket, kedden-

ként este éneklünk, zenélünk. Minden héten van társasjáték klub, ahol mindenki találhat kedvére való játékot. Kéthetente filmklubon vehetünk részt, utána pedig lehetőség van kötetlen beszélgetésre is. Sok más program is van még, fiú- és lánycsoportok, előadások, valamint hétvégi programoknak is otthont ad.

A Közösségi Helyen nem csak kötött programok vannak, akinek szüksége van rá, igénybe veheti bármikor. Sokan használják tanulásra, gyakorlásra, vagy csak egy kis pihenésre, beszélgetésre.

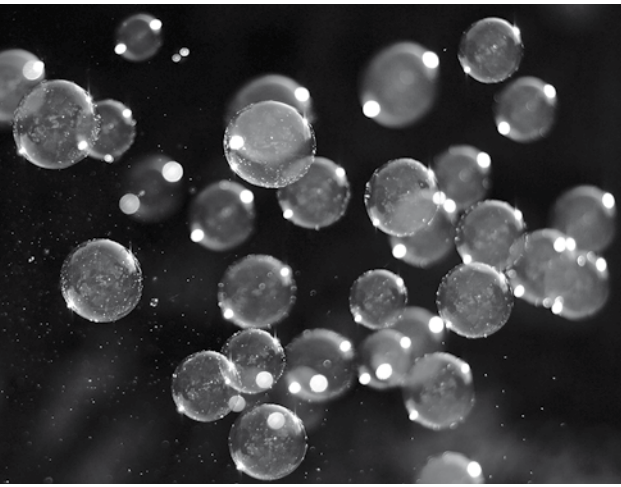
Én személy szerint nagyon otthon érzem magam ezeken a programokon. Hihetetlenül hálás vagyok az emberekért, akikkel itt nap mint nap találkozok. (Legyenek azok régi ismerősök, vagy új emberek, akik most találtak rá Schönstatra.) Az igazság az, hogy már el sem tudom képzelni egy hetem anélkül, hogy ne mennék el a KH-ra.

Szappanbuborék

Emlékszem, a bácsiról akartam írni, aki ott somolygott a moziban. Meg a vasárnap reggeli kávéról. Akkor még mindegyikről külön-külön, mert úgy érintettek itt belül, hogy azt éreztem, lapokat tudnék vele telemesélni. Aztán persze az idő ment tovább, a bácsi meg a kávé, meg én is, a mese is... Elszálló szappanbuborék.

Kifeszített pillanatoknak hívtam ezeket. Amikor megáll az idő, vagyis olyan, mintha megállna, mert persze igazából halad, de nemcsak telik, hanem úgy megy tovább, hogy abban én is mindenestül benne vagyok. Igaz, teljesen mindenestül csak töredék pillanatokra. De valahogy a tapasztalás mély és hosszabb.

És ezek tényleg egyszerű dolgok. Ettől volt, hogy a falat tudtam kaparni, ha azt hallottam, hogy az élet apró örömeit figyelgesd, meg ehhez hasonló közhelyes mondatokat. De valahogy egyszer csak megtelt tartalommal. Személyességgel. Mikor megérintődöm.

Folyton hajtottam a sikerre. Ez mélyen bennem van. Iskolában elsőnek lenni, jó jegyeket szerezni, hangszeren is pengén játszani, sportban nyilván válogatott szinten versenyezni... Szóval, amit lehet, kimaxolni. Befeszülni a kapcsolataimba, jó nagytestvérként, barátként, jó gyerekként, érett felnőttként, bérmaanyaként. Mostanában tanulom elengedni azt, hogy nem kell mindig letenni valamit ahhoz az asztalra, hogy igaz legyen, hogy jó, hogy vagyok. Ízlelgetem, hogy milyen az, ha megengedem magamnak, hogy nem vagyok jól. És mégsem esek tőle kétségbe. Hogy milyen ezt bevállalni a kapcsolataimban. Merni gyengének lenni. Olyan jó ezekben megérezni a másik szeretetét, elfogadását!

Na, de kicsit elkanyarodtam a bácsitól... meg a reggeli kávétól. A vasárnapitól. Mikor szinte gyermeki örömjongással néztem a behavazott tájat. Azt szoktam mondani, hogy nem tudok úgy igazán lelkesedni a dolgokért, de ez azért így nem igaz. Aznap eléggé levehetetlen volt a széles mosoly az arcomról, pedig a 130 perc futás vége már nem esett annyira jól. És ezért hálás vagyok nagyon. A rácsodálkozásért. Hogy így le tud nyugtózni a természet, újra és újra.

Igazából azokat a régi pillanatok már nem tudom megfogni. A tapasztalás érintett meg, magából az érintésből örök valamit. Épülök ezekből. Azt hiszem, az ilyen megérintődések teszik szorosabbá a kapcsolatainkat is. Nem nagy dolgok. Amikor jelen tudunk lenni egymás számára. Olyankor valami megszólal.

Erre vágyom. Jelen lenni. Itt van az Isten. Aki Jó.

Még csak ízlelgetem olykor-olykor. Pillanatokban. Amikben felsejlik a lényeg. Ami nem az, hogy mennyit tudok, teljesítek... egyszerűen jó vagyok úgy, ahogy vagyok. Teljes valóságommal, mindennel együtt.

Ebben jelen lenni, ezt odaadni Neki. Az újból megjelenő félelmeimet, érzelmi hullámzásaimat is. Megosztani Vele. És elképzeléseimet elengedve engedni, hogy formáljon.

*Missziós kereszt, Máriapócs 2018. március
Fotó: Lambert Attila*

Országjáró körútra indult a Missziós kereszt. A keresztet Ferenc pápa is megáldotta Rómában, és február 24-én Erdő Péter bíboros indította útjára az Esztergomi Bazilikából, hogy bejárja a Kárpát-medencét a 2020-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszusig.

Első állomása Máriapócsra volt, további helyeken is felállítják a Nyíregyházi Görögkatolikus Egyházmegyében és azután folytatja útját.

A három méter magas, bronzborításokkal díszített tölgyfakereszten magyar szentek és vértanúk ereklyéi találhatóak, középpontjában egy Szent Kereszt ereklyével. A feltámadást kifejező ereklyetartó Életfa, a magyar megújulás reményét is jelzi. A Missziós kereszt eredetileg a 2007. évi Városmisszióra készült, annak központi jelképe volt. Látványa „felhívást hordoz, hogy törekedjünk mindarra, ami földi életünk befejezésével sem veszíti el értékét és értelmét.” (Kovács Gergely történész)

Ozsvári Csaba munkája (1963 Budapest – 2009 Óbudavár)

„Örök Atya!
Te nem azért szeretsz
engem, mert erős vagyok,
hanem azért,
hogy erős legyek!
Te nem azért szeretsz
engem, mert szent vagyok,
hanem azért,
hogy szent legyek!”

„Szentháromság Isten!
Az értelmem vak és ostoba,
de hiszek a bennem levő
isteni életben.”

„Engedd, Atyám,
hogy végre egészen megtérjek!
Mphcev”
(Mater perfectam
habebit curam et victoriam
vagyis:
Anyánk teljesen gondoskodik
rólunk és teljesen győzni fog.)

J. Kentenich